

AALBORG UNIVERSITET

Semesterplan for 1. semester 2021

Bacheloruddannelsen i Psykologi

Indholdsfortegnelse

SEMESTERBESKRIVELSE FOR UDDANNELSER VED AALBORG UNIVERSITET	2
SOCIALPSYKOLOGI MED SAMFUNDSTEORI.....	4
PERSONLIGHEDSPSYKOLOGI.....	19
PROBLEMBASERET LÆRING	36

Semesterbeskrivelse for uddannelser ved Aalborg Universitet

Oplysninger om semesteret

Studienævn: Studienævn for Psykologi

Studieordning: <https://studieordninger.aau.dk/2021/26/2683>

Semesterets temaramme

Semestret er opbygget af tre kurser:

- Socialpsykologi med samfundsteori
- Personlighedspsykologi
- Problembaseret Læring (PBL)

Socialpsykologi med samfundsteori præsenterer psykologiske og sociologiske teorier om, hvorledes individet kan forstås i relation til dets sociale og samfundsmæssige kontekst. Personlighedspsykologi præsenterer teoretiske forståelser af personligheden og de sociale og psykiske forhold, der spiller ind på udviklingen af denne. Problembaseret læring (PBL) er både et kursusmodul med forelæsninger om universitetets pædagogiske filosofi (det problemorienterede projektarbejde) samt metodologisk og metodisk refleksion, og et projektmodul hvor studerende selvstændigt undersøger med en selvvalgt problemstilling. Disse tre kurser er individuelt beskrevet under deres respektive modulbeskrivelser.

De tre kurser supplerer hinanden, og bygger et solidt fundament for det videre forløb på psykologistudiet. Personligheds- og socialpsykologi bidrager til en forståelse af dels individfokuserede forklaringsmodeller i relation til menneskelig adfærd, biologi og kognition, samt socialkontekstuelle forklaringsmodeller i forhold til individets relationer til andre individer, til grupper, sociale institutioner og kultur. Problembaseret læring giver de studerende forelæsninger om og øvelse i at anvende teori, empiri og metode i undersøgelsen af en selvstændig problemstilling på en videnskabeligt reflekteret måde, igennem gruppesamarbejde og via projektvejledning.

Semesterets organisering og forløb

Som introduktion til psykologi og universitetet, vil der være planlagt flere sociale arrangementer i starten af semestret. Disse afsluttes med en fælles hyttetur for både psykologistuderende og sidefagsstuderende. Sideløbende med disse sociale tiltag vil der være faglige mentorer tilknyttet semestret, således at de studerende har mulighed for både social tilknytning via tutorkorps samt faglig sparring og samtaler med ældre psykologistuderende fra mentorkorpset. Disse tilbud fra tutorer og mentorer er tiltænkt både ordinære psykologistuderende samt sidefagsstuderende.

Undervisningen i personligheds- og socialpsykologi bliver tilbudt som forelæsninger og seminarundervisning på mindre klassehold. PBL introduceres via forelæsninger og vejledning i processen i udformningen af projektet, som udarbejdes i projektgrupper.

I løbet af semestret vil der planlægges midtvejs- og slutevaluering, hvor det er muligt at tilkendegive tanker omkring læring, opbygning, og proces.

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Ansvarlig
Introduktion og velkomst	2x45 min.	Introduktion til 1. semester studerende	Sarah Awad
Introduktion og velkomst	2x45	Introduktion til BA sidefag studerende	Paula Cavada-Hrepich
Midtvejsevaluering	2x45	Midtvejsevaluering (1. semester og sidefag studerende)	Sarah Awad & Paula Cavada-Hrepich
Slutevaluering	2x45	Slutevaluering (1. semester og sidefag studerende)	Sarah Awad & Paula Cavada-Hrepich

Semesterkoordinator og sekretariatsdækning

Ankerlærer:

Sarah Awad: awads@hum.aau.dk

Modulansvarlig, Socialpsykologi:

Sarah Awad: awads@hum.aau.dk

Peter Clement Lund: pclement@hum.aau.dk

Modulansvarlig, Personlighedspsykologi:

Ole Michael Spaten: oms@hum.aau.dk

Modulansvarlig, Problembaseret læring:

Casper Feilberg: feilberg@hum.aau.dk

Sekretariatsdækning

Skemalægger Anja Starcke anjas@hum.aau.dk

Eksamen Annette Christensen annette@hum.aau.dk

Rekvisitionsbudget Lis Kragh lis@hum.aau.dk

Evaluering Pia Thorsen pthorsen@hum.aau.dk

Uddannelseskoordinator/Studienævnssekretær Andrea Dosenrode ad@hum.aau.dk

Socialpsykologi med samfundsteori

Modultitel dansk: Socialpsykologi med samfundsteori

Modultitel engelsk: Social Psychology and Social Theory

ECTS: 15

Placering

1. Semester

Modulansvarlig

Sarah Awad, SA, awads@hum.aau.dk

Peter Clement Lund, PL, pclement@hum.aau.dk

Undervisere

Alfred Sköld, AS, alfred@hum.aau.dk

Brady Wagoner, BW, wagoner@hum.aau.dk

Ester Holte Kofod, EK, ester@hum.aau.dk

Martin Mølholm, MM, mam@hum.aau.dk

Nicolai Graakjær, NG, nicolaig@hum.aau.dk

Nik Kharlamov, NK, nik@hum.aau.dk

Peter Clement Lund, PL, pclement@hum.aau.dk

Rasmus Birk, RB, rbirk@hum.aau.dk

Sarah Awad, SA, awads@hum.aau.dk

Svend Brinkmann, SB, svendb@hum.aau.dk

Seminarholdere

Hold 1-2, Sarah Awad, SA, awads@hum.aau.dk

Hold 3-4, Peter Clement Lund, PL, pclement@hum.aau.dk

Hold 5-6, Ulla Bøwadt, UB, ullab@hum.aau.dk

Type og sprog

Sproget er en kombination af dansk og engelsk. Titlerne på forelæsningerne er på engelsk, da de oftest referer til specifikke kapitler og/eller emner i pensumlitteraturen. Hovedparten af litteraturen er på engelsk, hvorimod forelæsningerne vil foregå på både engelsk og dansk, afhængig af den enkelte forelæser.

Mål

Modulet omfatter teorier om, hvorledes individet må forstås som socialt og samfundsmæssigt, og herunder dækkes både psykologiske og sociologiske tilgange til socialpsykologien.

Læringsmål

Viden

Den studerende skal gennem modulet opnå viden om og forståelse af:

- teorier og metoder indenfor socialpsykologien
- socialpsykologiens videnskabshistoriske udvikling og feltets aktuelle status
- centrale teorier og metoder indenfor samfundsteori
- elementære begreber indenfor sociologi.

Færdigheder

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- at kunne undersøge og anvende socialpsykologiske problemstillinger på en metodisk forsvarlig måde i bl.a. forandringsorienteret øjemed
- at vurdere og identificere centrale samfundsteoretiske problemstillinger af betydning for psykologien
- at identificere og analysere centrale teoretiske konflikter mellem væsentlige klassiske og moderne samfundsteorier med relevans for psykologien samt
- at formidle socialpsykologiske og samfundsteoretiske indsigter i psykologfaglige sammenhænge.

Kompetencer

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til:

- at benytte socialpsykologisk og samfundsteoretisk viden til at håndtere problemstillinger indenfor feltet
- selvstændigt at kunne tage ansvar for egen faglig udvikling.

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Kurset i socialpsykologi med samfundsteori omhandler spørgsmål om, hvordan individet kan forstås som socialt og samfundsmæssigt indlejret. Sagt på en anden måde gælder kursets hovedinteresse forholdet mellem individ og samfund.

Kurset er organiseret efter et tematisk og til dels et historisk princip. Nogle forelæsninger omhandler således historiske og videnskabsteoretiske præmisser, mens andre omhandler nogle af de senest tilkomne strømninger og problematikker. De fleste forelæsninger er struktureret omkring bestemte tematikker og andre om specifikke teoretikere.

Det er hensigten, at den studerende skal opnå viden om socialpsykologiens videnskabsteoretiske udvikling og aktuelle status, socialpsykologiens klassiske og aktuelle temaer samt socialpsykologiens forbindelse til samfundsteorien og dennes (samfundsteoriens) centrale temaer og begreber. Det er også hensigten, at den studerende skal kunne bringe denne viden i anvendelse på problemstillinger af socialpsykologisk og samfundsteoretisk interesse og/eller relevans.

Kursusmodulet danner den teoretiske baggrund blandt andet for de studerendes arbejde med problembaseret læring og PBL-modulet samt for projektmodulet på 2. semester af uddannelsen. I kombination med personlighedspsykologi danner kursusmodulet således grundlag for det arbejde, der skal udføres ifm. projektarbejdet på uddannelsens første 2 semestre, samt giver en indføring i nogle væsentlige og grundlæggende elementer, der skal anvendes fremadrettet på psykologiuddannelsen.

Omfang og forventet arbejdsindsats

15 ECTS svarer til 405 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
20 forelæsninger à 2 timer	40
10 seminargange à 2 timer	20
Læsning og forberedelse	341
Eksamen	4

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 20 x 2 timer

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminartimer: 10 x 2 timer

Antal seminarhold: 6

Deltagere

Studerende på 1. semester (bachelor i psykologi)
Og sidefagsstuderende

Deltagerforudsætninger

Bachelorstuderende ved psykologistudiet.

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Modulet består samlet set af 20 forelæsninger (på både dansk og engelsk), 10 seminarer (på både dansk og engelsk) og en synopsis-eksamen, der skal forsvares mundtligt i slutningen af semestret. Der lægges vægt på den studerendes evner udi kritisk tænkning, dialog om centrale spørgsmål indenfor både socialpsykologi og samfundsteori og anvendelsen af modulets forskellige teoretiske perspektiver på en given problemstilling. Ved at deltage i forelæsninger, seminarer og eksamen forventes det, at den studerende opnår viden om både centrale teorier og studier indenfor socialpsykologi og samfundsteori – der kan diskuteres, anvendes og reflekteres over.

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: Introduction to Social Psychology and Social Theory	Sarah Awad & Peter Clement Lund
2. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: History of Psychology	Brady Wagoner
3. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: History of Social Theory	Peter Clement Lund
1. Seminar	2 x 45 min. (6 seminarhold)	Seminar	Sarah Awad Peter Clement Lund Ulla Bøwadt
4. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: Self and identity	Svend Brinkmann
5. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: Love and relationships	Alfred Sköld
2. Seminar	2 x 45 min. (6 seminarhold)	Seminar	Sarah Awad Peter Clement Lund Ulla Bøwadt
6. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: Obedience and Tyranny	Brady Wagoner
7. Forelæsning	2 x 45 min.	Social Cognition: Attribution and Attitudes	Nik Kharlamov
3. Seminar	2 x 45 min. (6 seminarhold)	Seminar	Sarah Awad Peter Clement Lund Ulla Bøwadt
8. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: Social change: social influence and social representations	Brady Wagoner
9. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: Being different: diversity and prejudice	Sarah Awad

4. Seminar	2 x 45 min. (6 seminarhold)	Seminar	Sarah Awad Peter Clement Lund Ulla Bøwadt
10. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: Power and discourse - Foucault	Martin Mølholm
11. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: Social Class - Bourdieu	Nicolai Graakjær
5. Seminar	2 x 45 min. (6 seminarhold)	Seminar	Sarah Awad Peter Clement Lund Ulla Bøwadt
12. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: Cities, places and psychology	Rasmus Birk
13. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: Social interaction & stigma – Goffman	Nicolai Graakjær
6. Seminar	2 x 45 min. (6 seminarhold)	Seminar	Sarah Awad Peter Clement Lund Ulla Bøwadt
14. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: Emotions and embodiment	Ester Holte Kofod
15. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: The Reflective Self – Giddens	Nicolai Graakjær
7. Seminar	2 x 45 min. (6 seminarhold)	Seminar	Sarah Awad Peter Clement Lund Ulla Bøwadt
16. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: Gender & Sexuality	Sarah Awad Peter Clement
17. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: Happiness, Post-modernity, and diagnoses	Svend Brinkmann
8. Seminar	2 x 45 min. (6 seminarhold)	Seminar	Sarah Awad Peter Clement Lund Ulla Bøwadt
18. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: Social Acceleration and Resonance - Rosa	Peter Clement Lund
19. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: Applying Social Psychology to Sustainability	Sarah Awad
20. Forelæsning	2 x 45 min.	Forelæsning: Course Summary and exam preparation	Peter Clement Lund Sarah Awad
9. Seminar	2 x 45 min. (6 seminarhold)	Seminar	Sarah Awad Peter Clement Lund Ulla Bøwadt
10. Seminar	2 x 45 min. (6 seminarhold)	Seminar	Sarah Awad Peter Clement Lund Ulla Bøwadt

Eksamen

En individuel intern mundtlig prøve i Socialpsykologi med samfundsteori.

Prøven foregår som en samtale mellem den studerende, eksaminator og censor med udgangspunkt i en synopsis, der er en kort, fokuseret akademisk tekst, som udmunder i en eller flere teser, der forsvares i en mundtlig præsentation og diskussion under samtalen. Den mundtlige præstation forventes maksimalt at vare 5 minutter.

Eksaminationen foregår på baggrund af synopsis, den studerendes mundtlige præsentation og det samlede pensum. Synopsis udarbejdes individuelt i relation til pensum. Der gives karakter på grundlag af den samlede præstation.

Pensumramme: 1460 standardsider

Sidetal for synopsis: 1-3 sider.

Normeret prøvetid: 30 minutter inklusiv votering og karaktergivning

Bedømmelsesform: Ved bedømmelsen gives der karakter efter 7-trinsskalaen.

Prøvens omfang: 15 ECTS-point.

Forelæsningsmanchet – som bruges i Moodle kursusrum:

1. forelæsning: Introduction to Social Psychology and Social Theory

2 timer v/ Sarah Awad & Peter Clement Lund

Denne forelæsning vil introducere til socialpsykologi og samfundsteori i et overordnet perspektiv. Der vil være fokus på, hvorfor det er relevant at forstå både socialpsykologi og samfundsteori, hvilke typer af spørgsmål der kan stilles indenfor hver af disse perspektiver, hvorfor de komplimenterer hinanden og hvad I skal bruge det til. Derudover vil forelæsningen også omhandle, hvad formålet med kurset er og hvordan kurset er opbygget. Litteraturen til forelæsningen er introducerende kapitler og begynd med at læse Jacobsen et al. og Rogers for en kort introduktion til socialpsykologi og Laustsen et al. for en introduktion til samfundsteori.

Forelæsningens pensum:

- Jacobsen et al. (2013)
- Laustsen et al. (2017), Kap. 1
- Rogers (2020), Kap. 1

2. forelæsning: History of Psychology

2 timer v/ Brady Wagoner

This lecture introduces psychology from the standpoint of a critical history (Wagoner and Bresco, 2018). On the one hand, it explores the long past of psychological concepts and their change through time (esp., memory—Wagoner et al 2019), and on the other hand, psychology's short history, looking at how it emerged as a discipline in the 19th century. In the early 20th century there is a shift in focus from a broader to narrower notion of the 'social' (Fraser and Burchell, 2001). Triplett's experiment (Smith and Haslam, Kap. 1) was retrospectively deemed the first social psychology study from the narrow understanding of the social. The broader understanding of the social can still be seen in approaches, such as social representations theory (lecture 8) and social identity theory (lecture 9).

Forelæsningens pensum:

- Smith & Haslam (2017), Intro & Kap.1
- Fraser and Burchell (2001)
- Wagoner & Brescó (2018)
- Wagoner, Brescó & Awad (2019)
- Much (1995)

3. forelæsning: History of Social Theory

2 timer v/ Peter Clement Lund

Denne forelæsning vil introducere til samfundsteori/sociologi med udgangspunkt i kapitel 1, 2 & 3 i Laustsen et al. bogen. Der vil blive redegjort for samfundsteorien (og sociologiens) opkomst – det vil sige på hvilken baggrund opstod denne gren af videnskaben, hvad forsøgte disse første sociologer at indfange og hvilken betydning har det haft for eftertiden. Der vil være fokus på, hvad der kan beskrives som 'klassikerne' indenfor samfundsteori, herunder Marx, Weber, Simmel og Durkheim og nogle af deres essentielle begreber, såsom fremmedgørelse, rationalitet, individualitet, anomie og mere. Forelæsningen vil forsøge at give et overblik over, hvordan disse klassikers tilgange til og perspektiver på sociologien har haft indflydelse på videnskabens efterfølgende udvikling og dermed give et udgangspunkt til at forstå de senere samfundsteoretiske tematikker, der bliver berørt i kurset.

Kapitel 1 og 2 er de væsentligste og kapitel 3 i bogen handler i første halvdel om Durkheim, der også er væsentlig, hvor sidste halvdel af kapitlet omhandler Honneth og er mindre relevant.

Forelæsningens pensum:

- Laustsen et al. (2017), Kap. 1, 2 & 3

4. forelæsning: Self and Identity

2 timer v/ Svend Brinkmann

This lecture gives an introduction to the concepts of self and identity. It covers traditional approaches as well as more recent ones. Finally, it focuses on the idea that identity is a form of self-interpretation that involves moral concerns.

Forelæsningens pensum:

- Rogers (2020), Kap. 2
- Brinkmann (2008)

5. forelæsning: Love and relationships

2 timer v/ Alfred Sköld

Denne forelæsning undersøger den betydning som mellem menneskelige relationer generelt, og kærligheden specifikt, har i et socialpsykologisk perspektiv. Med udgangspunkt i Singer (2009) gives en idéhistorisk oversigt over de måder hvorpå kærligheden er blevet forstået i den antikke, kristne, høviske og romantiske tradition, samt hvordan disse indvirker på dagens kærlighedsideal. På denne baggrund udfoldes de samtidige betingelser for den

måde hvorpå vi indgår i og udlever relationer i dag. En række samfundsteoretikere argumenterer for at vi lever i en brydningstid, hvor fremvæksten af det senmoderne samfund (Giddens, 1992), og den post-romantiske tidsalder (Illouz, 2012) grundlæggende har ændret koordinaterne for vores samvær, og de forventninger vi har til relationer igennem livet. På baggrund af Rogers (2020) og Badiou (2012) undersøges den videre betydning af disse forandringer i et kritisk lys, samt hvordan de kan ses i lyset af overordnede samfundsmæssige strukturer.

Forelæsningens pensum:

- Rogers (2020), Kap. 4
- Singer (2009)
- Illouz (2012)
- Giddens (1992)
- Badiou (2012)

6. forelæsning: Obedience and Tyranny

2 timer v/ Brady Wagoner

This lecture focuses on social psychology in the post-WWII and its focus on understanding the Nazis. After briefly outlining the Authoritarian Personality, it concentrates on Milgram's (1963) classic experiment on Obedience, including video footage, and explores whether it explains Eichmann's behaviour (Smith and Haslam, 2017, kap 7). Lastly, we examine Zimbardo's prison study, together with his explanation in terms of situational factors and 'de-individualization' (Smith and Haslam, kap 8; Haney et al, 1973).

Forelæsningens pensum:

- Smith & Haslam (2017), kap. 7 & 8
- Milgram (1963)
- Haney, Banks & Zimbardo (1973)

7. forelæsning: Social Cognition: Attribution and Attitudes

2 timer v/ Nik Kharlamov

In this lecture we will talk about social cognition and how we form opinions and judgments about other people. In preparation for this class read Rogers with a focus on understanding these concepts: categorization and stereotypes, attribution, attitudes and cognitive dissonance. Then read from Smith & Haslam about LaPiere and Festinger's studies.

Forelæsningens pensum:

- Rogers (2020), Kap. 7
- Smith & Haslam (2017), kap. 2 & 3

8. forelæsning: Social change: social influence and social representations

2 timer v/ Brady Wagoner

This lecture explores two research approaches developed by the social psychologist Serge Moscovici: conversion theory (Smith and Haslam kap.6 & Rogers kap.11; McLeod, 2007) and social representations theory (Moscovici, 1981; Wagoner & Oldmeadow, 2008). The

former will be approached through a wider discussion of work in social influence namely, norm formation (Sherif), conformity (Asch) and minority influence (Moscovici), which can be found in Smith & Haslam, 2017, kaps, 4, 5 and 6 respectively.

Forelæsningens pensum:

- Rogers (2020), Kap. 11
- Smith & Haslam (2017), kap. 4 & 5 & 6
- Asch (1955)
- Moscovici (1981)
- McLeod (2007)
- Wagoner & Oldmeadow (2008)

9. forelæsning: Being different: diversity and prejudice

2 timer v/ Sarah Awad

In this lecture we will talk about what it means to belong to a group and how it affects our view of the “other.”

We will focus on the concept of social identity and discrimination from Tajfel’s study (Smith & Haslam, kap.10) and intergroup relations from Sherif’s study (Smith & Haslam, kap.10). So start with those two readings, then read Rogers (Kap. 5) for a discussion on what it means to be different and a critical look at how we define what is normal in psychology. Finally read Smith & Haslam, kap.13 and Howarth (2014) as supplementary text.

Forelæsningens pensum:

- Rogers (2020), Kap. 5
- Smith & Haslam (2017), kap. 9&10&13
- Howarth et al. (2014)

10. forelæsning: Power and discourse- Foucault

2 timer v/ Martin Mølholm

How is it possible to organize a society in such a way, that the people living in that society is likely to act in more or less predictable and foreseeable ways, aiming at taking care of more or less specifically defined problems, challenges and/or urgent needs? How is it possible for the few to transform the many in such a way, that the many – without being threatened, coerced, intimidated or in other ways forced against their will – are not only likely to be acting in desirable ways, but also to share the attitudes, perceptions, understandings and discourses which guide and direct them to act in that way? In this lecture I will, based on the work of (among others) the French philosopher Michel Foucault, offer you a few possible answers to these questions and related ones. Furthermore, I will discuss with you the implications of Foucault’s concept of knowledge and power at a societal level, with references to chapter 5: Power and Stratification in Laustsen et al (2017), as well as the articles On Therapeutic Authority – Psychoanalytical Expertise under Advanced Liberalism by Miller and Rose (1994), The Subject and Power by Michel Foucault (1982) and The Syrian Refugee Crisis: from International Catastrophe to National Political Deadlock by Mølholm (2019) and The Stigma of Stress and the Absence of Agency by Mølholm and Vetner (2018). The latter two articles are further readings that serve as (somewhat different) examples of how a discourse-archaeological approach and analysis of the dispositif can be done.

Forelæsningens pensum:

- Laustsen et al. (2017), kap. 5
- Foucault (1982)
- Miller & Rose (1994)
- Mølholm & Vetner (2018)
- Mølholm (2019)

11. forelæsning: Social Class - Bourdieu

2 timer v/ Nicolai Graakjær

Denne forelæsning introducerer Pierre Bourdieus bidrag til forståelse for etableringen, vedligeholdelsen og modificeringen af social stratifikation. En række centrale begreber – herunder habitus, felt, kapital og distinktion – vil på den baggrund blive diskuteret og perspektiveret.

Laustsen et al. (2017) teksten kan med fordel læses før de to centrale Bourdieu-tekster.

Forelæsningens pensum:

- Laustsen et al. (2017), kap. 5
- Bourdieu (2001)
- Bourdieu (1986/2010)

12. forelæsning: Cities, places and psychology

2 timer v/ Rasmus Birk

Denne forelæsning vil introducere til de dele af socialpsykologien og samfundsforskningen, der har forsøgt at forstå indflydelsen af de steder og rum som mennesker bor og befinder sig i. Hvordan påvirkes vi af bylivet, af vores kvarter, af arkitektur og vores nabolag?

Forelæsningens pensum:

- Laustsen et al. (2017), Kap. 4
- Smith & Haslam, (2017), Kap. 12
- Roessler (2012)
- Overgaard (2015)

13. forelæsning: Social interaction & stigma – Goffman

2 timer v/ Nicolai Graakjær

Denne forelæsning introducerer E. Goffmans socialpsykologi. Forelæsningen vil tage afsæt i Goffmans bidrag til at forstå mellem menneskelige (især ansigt-til-ansigt) samkvemsformer, og forelæsningen vil perspektivere bidraget til tidligere såvel som senere bidrag på området. Laustsen et al. (2017) og Kristiansen (2010) kan med fordel læses før de to centrale Goffman-tekster.

Forelæsningens pensum:

- Laustsen et al. (2017), Kap. 9
- Goffman (1963)

- Goffman (1967)
- Kristiansen (2010)

14. forelæsning: Emotions and embodiment

2 timer v/ *Ester Holte Kofod*

Forelæsningen introducerer socialpsykologiske og samfundsteoretiske perspektiver på emotioner og affektivitet, med udgangspunkt i spørgsmål om hvilken rolle hhv. biologi/natur, kultur/normativitet og fornuft/kognition spiller i affektive processer.

Forelæsningens pensum:

- Rogers (2020), Kap. 3 & 8
- Laustsen et al. (2017), Kap. 10
- Bo (2012)
- Hochschild (1979)
- Kyed (2017)

15. forelæsning: The Reflective Self – Giddens

2 timer v/ *Nicolai Graakjær*

Denne forelæsning diskuterer forskellige perspektiver på, hvad det vil sige at være et individ i det aktuelle, såkaldt senmoderne samfund. Teksterne kan med fordel læses i den rækkefølge, de her er listet op.

Forelæsningens pensum:

- Laustsen et al. (2017), Kap. 8 & 9
- Giddens (1991/1996), kap. 1
- Beck & Beck-Gernsheim (2002)

16. forelæsning: Gender and Sexuality

2 timer v/ *Sarah Awad & Peter Clement Lund*

Denne forelæsning vil introducere til køn og seksualitet i både socialpsykologien og samfundsteorien.

I første halvdel vil vi snakke om gender/køn og seksualitet som sociale kategorier med specifikke normer og forventninger fra Rogers kapitel og Ellis et al. kapitel. En række centrale begreber – herunder intersektionalitet, feminisme og kulturel relativisme – vil blive diskuteret og perspektiveret.

I anden halvdel vil der blive fokuseret på Judith Butler og Donna Haraways radikale tilgange til kønsforskningen. Der vil blive lagt særlig vægt på Butlers koncept om kønnet som performativt, hvordan hun forholder sig til biologisk og social køn (sex and gender), hvordan kroppe bliver gjort „forståelige“ og hvordan kønnet herigennem materialiserer sig. Kapitlet i Laustsen et. al. Berører både Butler og Haraway og er væsentligt, dog er delen om Butler den vigtigste. Derudover er teksten af Brady og Schirato en god introduktionstekst til Butlers tanker om kønnet. Essayet af Butler selv er relevant, men også det mest krævende af teksterne; det giver et indblik i Butlers indledende perspektiver om kønnet som performativt.

Forelæsningens pensum:

- Rogers (2020), Kap. 6
- Laustsen et al. (2017), Kap. 11
- Brady and Schirato (2011)
- Butler (1988)
- Ellis et al. (2020)

17. forelæsning: Happiness, Post-modernity, and diagnoses

2 timer v/ Svend Brinkmann

This lecture discusses how to understand happiness and suffering from social psychological perspectives. A particular focus on the impact of psychiatric diagnoses is introduced, and concepts such as medicalization and pathologization are introduced as key perspectives on a postmodern epoch.

Forelæsningens pensum:

- Rogers (2020), Kap. 10 & 11
- Brinkmann (2014)
- Brinkmann (2015)
- Laustsen et al. (2017), kap. 8

18. forelæsning: Social Acceleration and Resonance - Rosa

2 timer v/ Peter Clement Lund

Denne forelæsning vil give et indblik i en af samtidens vigtigste sociologer, Hartmut Rosa. Som fjerde generation af Frankfurterskolens kritiske teori, vil der blive givet en kort introduktion til, hvad Frankfurterskolen var og er og hvordan kritisk teori (i denne version) stadig er væsentlig i dag. Herefter vil følge en gennemgang af Hartmut Rosa begrebsunivers og hans perspektiver om social acceleration og hvorfor det er vigtigt med et temporalt perspektiv i samfundsvidenskaberne. Der vil blive gennemgået de 3 kategorier, hvori Rosa mener vi kan observere denne acceleration og de motorer han mener driver acceleration. Herefter skal vi se på konsekvenserne for den enkelte og hvilke former for deceleration følger i kølvandet på samtiden evindelige acceleration.

Som afslutning skal vi dykke ned i Rosas "løsning" på accelerationsproblematikken, navnlig hvad han kalder for resonans.

Den første Rosa tekst fra 2003 giver et godt overblik over hans perspektiver på den sociale acceleration. Teksten har nogle år på bagen og Rosa har forfinet perspektiverne siden da, men den giver en kort og meningsfuld indgang til hans tankegods – læs den først. Rosa teksten fra 2017 giver en dybere indsigt i hans perspektiver på hvad det gode liv er og introucerer hans resonansperspektiv. Den sidste tekst af Susen 2019 er en opsummering af Rosa magnum opus om resonans og giver en grundig gennemgang af perspektiverne i denne bog.

Forelæsningens pensum:

- Rosa (2003)
- Rosa (2017)
- Susen (2019)
- Laustsen et al. (2017), kap. 13

19. forelæsning: Applying Social Psychology to Sustainability 2 timer v/ Sarah Awad

In this lecture we apply different theories and concepts of the course to the topic of sustainability. As this course is about situating the person within the social, in this lecture we situate the person within the environment and discuss different factors that promote or prevent environmentally sustainable ways of living.

Forelæsningens pensum:

- Clayton & Brook (2005)

20. forelæsning: Course Summary and exam preparation 2 timer v/ Peter Clement Lund & Sarah Awad

Samlet pensumliste

Bøger:

- Rogers, W. S. (2020) Perspectives on Social Psychology. Routledge [260 sider]
- Smith, J. R., & Haslam, S. A. (Eds.). (2017). *Social psychology: Revisiting the classic studies*. Sage. [210 sider]
- Laustsen, C. B., Larsen, L. T., Nielsen, M. W., Ravn, T., & Sørensen, M. P. (2017). *Social theory: a textbook*. Routledge. [176 sider] (Available online at: https://kdbk-aub.primo.exlibrisgroup.com/permalink/45KBDK_AUB/n411aj/alma992076342080576_2)

Artikler og kapitler

(disse kan findes i modulets kursusrum på Moodle eller via AUB link)

- Asch (1955). Opinions and social pressure. *Scientific American*, 193, 31-35 [5 sider]
- Beck, U & Beck-Gernsheim, E. (2000). *Individualization*. London: Sage. Herfra kap 1 og 2. [28 sider] <http://dx.doi.org/10.4135/9781446218693>
- Badiou, Alain. (2012). *Lovprisning af Kærligheden* (s.31-39). Forlaget Philosophia Ltd. [8 sider]
- Bo, I. G. (2012). Det sociale bånd og følelser i menneskers interaktion: Thomas Scheffs socialpsykologiske perspektiv på stolthed og skam. *Psyke & Logos*, 2012, 33, 7-26. [19 sider]
- Bourdieu, P. (2001). *Af Praktiske Grunde. Omkring Teorien om Menneskelig Handlen*. København: Hans Reitzel. (Forord & kap. 1) [20 sider]
- Bourdieu, P. (1986/2010). The forms of capital (1986). I: I. Szeman & T. Kaposy (red.), *Cultural Theory: An anthology*. Oxford: Wiley-Blackwell. (s. 81-93) [12 sider]

- Brinkmann, S. (2008). Identity as self-interpretation. *Theory & Psychology*, 18, 404-422. [19 sider]
- Brinkmann, S. (2014). Languages of suffering. *Theory & Psychology*, 24, 630-648. [19 sider]
- Brinkmann, Svend (2015): "Diagnoser Som Epistemiske Objekter." Pp. 37–58 in *Diagnoser - Perspektiver, Kritisk og Diskussion*, edited by S. Brinkmann and A. Petersen. Aarhus: Forlaget Klim. [21 sider]
- Butler, Judith (1988): "Performative Acts and Gender Constitution: An Essay in Phenomenology and Feminist Theory." *Theatre Journal* 40(4):519-531. [12 sider]
- Brady, Anita and Tony Schirato (2011): "Gender." in *Understanding Judith Butler*. SAGE Publications. [17 sider]
- Clayton, S. & Brook, A. (2005). Can psychology help save the world? A model for conservation psychology. *Analyses of Social Issues and Public Policy*, 1-15. [15 sider]
- Ellis, S. J., Riggs, D. W., & Peel, E. (2020). Lesbian, gay, bisexual, trans, intersex, and queer psychology: An introduction. Cambridge University Press. (chapter 5 pp.90-112). [22 sider]
- Jacobsen, M. H., Laursen, E. & Olsen, J.B. (2013), *Socialpsykologi. En grundbog til et fag*. København: Hans Reitzels Forlag. pp. 17-23. [7 sider]
- Foucault, M. (1982). The subject and power. *Critical inquiry*, 8(4), 777-795. [20 sider]
- Fraser, C. & Burchell, B. (2001). The nature of social psychology. In *Introducing Social Psychology* (pp. 403-415). Cambridge: Polity. [12 sider]
- Giddens, A. (1991/1996). *Modernitet og Selvidentitet – Selvet og Samfundet under Senmoderniteten*. København: Hans Reitzels Forlag. Herfra kap. 1 (21-48) [27 sider]
- Giddens, A. (1992) *Intimitetens forandring – Seksualitet, kærlighed, og erotik i det moderne samfund* (s. 49-64). Hans Reitzels Forlag. [15 sider]
- Goffman, E. (1963). Stigma. Notes on the management of spoiled identity. London: Penguin books. Herfra dele af kap. 1 (11-31). [20 sider]
- Goffman, E. (1967). On face-work. In E. Goffman, *Interaction ritual. Essays on face-to-face behavior*. New York Pantheon Books. P.5-45 [40 sider]
- Haney, C., Banks, C., & Zimbardo, Ph. (1973). Interpersonal Dynamics in a Simulated Prison. *International Journal of Criminology and Penology*, 1. 69-97. [28 sider]
- Howarth, C., Wagner, W., Magnusson, N., & Sammut, G. (2014). "It's Only Other People Who Make Me Feel Black": Acculturation, Identity, and Agency in a Multicultural Community. *Political Psychology*, 35(1), 81-95. [15 sider]
- Ilouz, E. (2012). *Why Love Hurts. A Sociological Explanation* (s. 1-17). Cambridge: Polity Press [17 sider]
- Kristiansen, Søren 2010: "Erving Goffman: Om sociologisk mikroskopi og social orden mellem tillid og kynisme", i Jacobsen, M. H.; Carleheden, M & Kristiansen, S (red.) "Tradition of Fornyelse - en problemorienteret teorihistorie for sociologien", Aalborg Universitetsforlag, s. 351-367 [16 sider]
- Kyed, Morten (2017). Arlie R. Hochschild : kommercielt følelsesarbejde, følelsesrelationer og familieliv i en markedstid. I Glavind, I. B. & Jacobsen, M. H. (red.): *Følelsernes sociologi*. København: Hans Reitzel, s. 141-172 [30 sider]

- McLeod, S. A. (2007). Moscovici and minority influence. Retrieved from <https://www.simplypsychology.org/minority-influence.html> [9 sider]
- Milgram, S. (1963). Behavioural study of obedience. *Journal of Abnormal and Social Psychology*, 67. 371-378. [8 sider]
- Miller, P., & Rose, N. (1994). On therapeutic authority: Psychoanalytical expertise under advanced liberalism. *History of the human sciences*, 7(3), 29-64. [37 sider]
- Moscovici, S. (1981). On social representations. In: J.P. Forgas (ed.) *Social Cognition: Perspectives in Everyday Understanding*. London: Academic Press. [28 sider]
- Much, N. (1995). Cultural Psychology. In J. Smith, R. Harre & L. von Langenhove (Eds.), *Rethinking Psychology* (pp. 97-121). London: Sage. [25 sider]
- Mølholm, M., & Vetner, M. (2018). The Stigma of Stress and the Absence of Agency. *Zeitschrift für Diskursforschung*, 6(1). [23 sider]
- Mølholm, M. (2019). The Syrian Refugee Crisis: from International Catastrophe to National Political Deadlock. *Human Arenas*, 1-23. [23 sider]
- Overgaard, A. V. (2015). Grupper af fremmede—At sidde alene på café i København. *Dansk Sociologi*, 26(3), 35–53. <https://doi.org/10.22439/dansoc.v26i3.5053> [18 sider]
- Roessler, K. K. (2012). Healthy Architecture! Can environments evoke emotional responses? *Global Journal of Health Science*, 4(4), 83–89. <https://doi.org/10.5539/gjhs.v4n4p83> [6 sider]
- Rosa, Hartmut (2003): "Social Acceleration: Ethical and Political Consequences of a Desynchronized High-Speed Society." *Constellations* 10(1):3–33. [30 sider]
- Rosa, Hartmut (2017): "Dynamic Stabilization, the Triple A. Approach to the Good Life, and the Resonance Conception Stabilisation Dynamique, l'approche Du « Triple A » Du Bien-Être et La Conception de La Résonance." *Questions de Communication* 31(31):437–56. [19 sider]
- Singer, P. (2009). *The Nature of Love: The Modern World* (s. 3-38). Chicago: University of Chicago Press. [35 sider]
- Susen, Simon (2019): "Correction to: The Resonance of Resonance: Critical Theory as a Sociology of World-Relations?" *International Journal of Politics, Culture, and Society* 1–36. [35 sider]
- Wagoner, B. & Brescó, I. (2018). Culture, history and psychology: Some historical reflections and research directions. *Culture & Psychology*, 24, 294-309. [16 sider]
- Wagoner, B., Brescó, I. & Awad, S.H. (2019). *Remembering as a Cultural Process*. New York: Springer. pp. 1-21. [23 sider]
- Wagoner, B. & Oldmeadow, J. (2008). Review of Psychoanalysis: Its image and its public by Serge Moscovici. *Social Psychological Review*, 10(1), 55-57 [3 sider]

Sideantal: 1467

Personlighedspsykologi

Modultitel dansk: Personlighedspsykologi

Modultitel engelsk: Personality Psychology

ECTS: 10

Placering

1. Semester

Modulansvarlig

Ole Michael Spaten (oms), oms@hum.aau.dk

Undervisere

Ole Michael Spaten, oms@hum.aau.dk

Casper Schmidt, casc@hum.aau.dk

Casper Feilberg, feilberg@hum.aau.dk

Ane Søndergaard, anest@hum.aau.dk

Rasmus Birk, rbirk@hum.aau.dk

Seminarholdere:

Hold 1-2 Rasmus Birk, rbirk@hum.aau.dk

Hold 3-4 Jørn Ry Hansen, ryhansen@hum.aau.dk

Hold 5-6 Carsten Rønn, sorbus@hum.aau.dk

Type og sprog

Kursusmodul

Dansk

Mål

Den studerende skal gennem modulet kunne demonstrere:

Viden:

- centrale og klassiske teorier om menneskets personlighedsdannelse, samt metoder til undersøgelse af personligheden
- videnskabelige psykologiske begreber vedrørende personlighed i videnskabshistorisk belysning.
- forholdet mellem teori og empiri inden for personlighedspsykologi.

Færdigheder:

- at identificere og anvende centrale temaer og teorier inden for det personlighedspsykologiske område.
- at anvende metode, design og resultater inden for den personlighedspsykologiske forskning, og

- at vurdere relevante tilgange til undersøgelse af personligheden, herunder observation, interview og test og
- at formidle personlighedspsykologiske problemstillinger i psykologfaglige sammenhænge.

Kompetence:

- at anvende ovenstående viden og færdigheder til at undersøge og diskutere personligheds-psykologiske problemstillinger, fænomener og forklaringsmodeller, ved brug af relevant teori, empiri og metode på en selvstændig, velargumenteret, nuanceret og kritisk måde
- at håndtere teori og empiri i kritisk diskussion af personlighedspsykologiske problemstillinger, forklaringsmodeller, fænomener og centrale temaer
- at knytte viden om personlighed til praktiske, konkrete og dagligdags problemstillinger
- selvstændigt at kunne tage ansvar for egen faglig udvikling.

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

Undervisningstemaer:

1. Begrebet personlighed set i teoriernes historiske og videnskabshistoriske tilblivelsesproces
2. Disciplinforståelse
3. Metateori, teori, metodevalg og konsekvenser
4. Praksisrelationer

Omfang og forventet arbejdsindsats:

10 ECTS svarer til 270 timers arbejdsindsats og fordelingen fremstilles skematisk nedenfor. Undervisningen i personlighedspsykologi vil hovedsagelig være klassiske auditorieforelæsninger for alle studerende, men der vil også indimellem i forbindelsen med forelæsninger (og især seminarhold) blive anvendt en variation af forskellige læringsformer, herunder korte diskussioner to-og-to, refleksive øvelser og f.eks. case-analyser.

Aktivitet	Timer
11 forelæsninger à 6 timer	66
Evalueringer	4
10 Seminargange à 2 timer	20
Læsning og forberedelse	140
Eksamen	40
I alt	270 timer

NB: lektioner tælles som timer.

Præsentation af teori, metode og praksis i forhold personlighedspsykologi rummer tilsammen kursets pensum på ca. 1000 sider.

Antal forelæsninger: 1 introduktionsforelæsning à 6 lektioner, 10 forelæsninger à fire lektioner, samt i tilknytning hertil 10 gange à to lektioner (plenum seminar) med forelæser støttet gruppearbejde og diskussion af personligheds-psykologiske temaer i relation til forelæsningen. Endvidere vil nogle af forelæsningerne implicere korte diskussioner i mindre

grupper og i plenum, 66 lektioner i alt. Forelæsningerne vil i en række tilfælde blive delt over to eller flere dage

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminar gange: 10

Antal seminarhold: 6

Deltagerforudsætninger

Den studerende er optaget på psykologistudiet ved Aalborg Universitet

Modulaktiviteter

Kursusgang	Varighed	Titel	Forelæser
1. Forelæsning	4 x 45 min.	Introduktion til personlighedspsykologi (pp.), psykologiens historie samt metoder, modeller og de 8 aspekter i pp. forskning	Ole Michael Spaten
	2 x 45 min.		
2. Forelæsning	4 x 45 min.	Personlighedspsykologiens videnskabshistoriske udvikling og de 8 aspekter	Rasmus Birk
1. seminar	2x45 (6 seminarhold)	Seminar	Rasmus Birk Jørn Ry Hansen Carsten Røn
3. Forelæsning	4 x 45 min.	Biologiske aspekter af personligheden (1. aspekt) sat i relation til de øvrige 8 aspekter af PP	Ole Michael Spaten
	2 x 45 min.		
2. seminar	2x45 (6 seminarhold)	Seminar	Rasmus Birk Jørn Ry Hansen Carsten Røn
4. Forelæsning	4 x 45 min.	Personlighedens biologi - en vid.historisk udv. til hjerneforskeres brug af billeddannelsesteknikker	Casper Schmidt
	2 x 45 min.		
3. seminar	2x45 (6 seminarhold)	Seminar	Rasmus Birk Jørn Ry Hansen Carsten Røn
5. Forelæsning	4 x 45 min.	Psykoanalyse og egopsykologi (2. aspekt)	Ole Michael Spaten
	2 x 45 min.		
4. seminar	2x45 (6 seminarhold)	Seminar	Rasmus Birk Jørn Ry Hansen Carsten Røn
6. Forelæsning	4 x 45 min.	Behavioristiske aspekter af personligheden (3. aspekt)	Rasmus Birk
	2 x 45 min.		
5. seminar	2x45 (6 seminarhold)	Seminar	Rasmus Birk Jørn Ry Hansen Carsten Røn
7. Forelæsning	4 x 45 min.	Humanistiske og eksistentialistiske aspekter af personlighedspsykologien (4. aspekt)	Ole Michael Spaten
	2 x 45 min.		
6. seminar	2x45 (6 seminarhold)	Seminar	Rasmus Birk Jørn Ry Hansen Carsten Røn

8. Forelæsning	4 x 45 min.	Kognitive aspekter af personlighedspsykologien (5. aspekt)	Casper Feilberg
	2 x 45 min.		
7. seminar	2x45 (6 seminarhold)	Seminar	Rasmus Birk Jørn Ry Hansen Carsten Rønn
9. Forelæsning	4 x 45 min.	Socialkognitive aspekter af personligheden (6. aspekt)	Casper Feilberg
	2 x 45 min.		
8. seminar	2x45 (6 seminarhold)	Seminar	Rasmus Birk Jørn Ry Hansen Carsten Rønn
10. Forelæsning	4 x 45 min.	Trækteori (7. aspekt)	Ane Søndergaard Thomsen
	2 x 45 min.		
9. seminar	2x45 (6 seminarhold)	Seminar	Rasmus Birk Jørn Ry Hansen Carsten Rønn
11. Forelæsning	4 x 45 min.	Interaktionistiske aspekter af personligheden, social-konstruktionisme og tværkulturelle forståelser af selvet (8. aspekt)	Ane Søndergaard Thomsen
	2 x 45 min.		
10. seminar	2x45 (6 seminarhold)	Seminar	Rasmus Birk Jørn Ry Hansen Carsten Rønn
12. Forelæsning	2 x 45 min.	Opsummering og afrunding	Rasmus Birk

Eksamen

Prøven er en bunden 7-dages hjemmeopgave, hvor den studerende på baggrund af en stillet opgaveformulering skal besvare et eller flere spørgsmål inden for fagområdet. Opgaven skal være mellem 7-10 normalsider. Bedømmes på 7-trinsskalaen. Der tilbydes individuel mundtlig feedback til den studerende efter resultatet af eksamen foreligger.

Forelæsningsmanchet/Pensum:

1. forelæsning: Introduktion til personlighedspsykologi, psykologiens historie samt metoder og modeller i personlighedspsykologisk forskning
6 timer v/ Ole Michael Spaten

I denne forelæsning gives en introduktion til disciplinen personlighedspsykologi, otte aspekter (tilgange til personlighedspsykologien, en række væsentlige psykologiske begreber og de typiske forskningsmetoder, der anvendes ved personligheds-psykologiske undersøgelser af mennesker.)

Forelæsningens pensum:

- Ewen, R.B. (2014). Introduction. Theories of personality (Chapter 1). In *An introduction to theories of personality*. (7th ed., pp. 3-9). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [7 s.]
- McAdams, D.P. (2009). Chapter 1. Studying the person. In *The person. An introduction to the science of personality psychology* (5th ed., pp.2-26). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons [25 s.]
- Pavlov, I. P. (1951/1968). *Refleks og sjæl*. (pp. 27-33 og 64-66). København: Gyldendal [8 sider]
- Rønn, C. (2006). *Almen videnskabsteori* (pp. 242-243 + 248-256.). København: Alinea [9 s.]
- Spaten, O.M. (2009). *Adfærd og tanker i et integreret terapeutisk forløb – en oversigt*. Upubliceret skema til psykologistuderende. AAU [1 s.]
- Spaten, O.M. (2010). Når vi snakker med børn - om selvværd, ros og ris (pp. 4-25). In *Når forældre og professionelle snakker med børn*. Aalborg: Forlaget CHREB [22 s.]
- Spaten, O. M. (2015). *Making one-self*. In T. G. B. Hansen & K. de López (Eds.), *Self in Culture in Mind* (Vol. 2) (pp. 53-86). Aalborg: Aalborg University Press [34 s.]
- Sprung, L. & Sprung, H. (2001). History of modern psychology in Germany in 19th- and 20th-century thought and society. *International Journal of Psychology*, 2001, 36 (6), 364–376 [12 pages]

2. forelæsning: Psykologiens videnskabshistoriske udvikling

4 timer v/ Rasmus Birk

I denne forelæsning gives en introduktion til personlighedspsykologiens videnskabshistoriske udvikling. Klassiske kontroverser og diskussioner i personlighedspsykologien gennemgås og sættes i deres kontekst. Det vil blive gennemgået hvordan personlighedspsykologiens historie også hænger sammen med dens videnskabsteoretiske udvikling. Tillige vil der blive knyttet an til modulets 8 aspekter af personlighedspsykologi.

Forelæsningens pensum:

- McAdams, D. P. (1997). Chapter 1—A Conceptual History of Personality Psychology. In R. Hogan, J. Johnson, & S. Briggs (Eds.), *Handbook of Personality Psychology* (pp. 3–39). Academic Press. [29 sider] <https://www-sciencedirect-com.zorac.aub.aau.dk/science/article/pii/B9780121346454500020>
- Køppe, S. (2014). Personlighed, subjektivitet og historicitet. In S. Køppe & J. Dammeyer (Eds.), *Personlighedspsykologi – En grundbog om personlighed og subjektivitet* (pp. 219-252). Hans Reitzels Forlag. [33 sider]

3. forelæsning: Biologiske aspekter af personligheden

6 timer v/ Ole Michael Spaten

I denne forelæsning gives en introduktion til de biologiske aspekter af personligheden og fundamentale begreber såsom gener, nervesystemet og temperament tematiseres i forhold til klassisk og nyere personlighedspsykologisk forskning. Endvidere vil der blive givet en kort fremstilling af grundlaget for en biologisk forståelse af personligheden samt perspektiver fra

nyere forskning i evolutionær psykologi. Kan det biologiske perspektiv f.eks. give et perspektiv i forhold til, at nogen undersøgelser viser, at stedfædre er mere voldelige over for spædbørn end biologiske fædre? Forelæsningen afsluttes med en kritisk stillingtagen til resultater af den personlighedspsykologiske forskning.

Forelæsningens pensum:

- Burghardt, G. M. (2009). Darwin's Legacy to Comparative Psychology and Ethology. *American Psychologist*, 64 (2), 102-110 [8 pages]
- Buss, D. M. (2009). The great struggles of life: Darwin and the emergence of evolutionary psychology. *American Psychologist*, 64(2), 140-148 [8 s.]
- Daly, M. & Wilson, M.I. (1996). Violence against stepchildren. *Current Directions in Psychological Science*, 5(3), 77-81 [4 s.]
- Eysenck, H.J., Easting, G., & Eysenck, S.B.G. (1970). Personality Measurement in Children: A Dimensional Approach. *Journal of Special Education*, 4(3), 261-263 [2 s.]
- Kozorovitskiy, Y., Hughes, M., Lee, K., & Gould, E. (2006). Fatherhood affects dendritic spines and vasopressin V1a receptors in the primate prefrontal cortex. *Nature Neuroscience*, 9(9), 1094-1095 [2 s.]
- Zuckerman, M., & Glicksohn, J. (2016). Hans Eysenck's personality model and the constructs of sensation seeking and impulsivity. *Personality and Individual Differences*, 103, 48-52 [4 s.]

Herunder læsning til forberedelse af seminararbejdet:

- Dewsbury, D. A. (2009). Charles Darwin and Psychology at the Bicentennial and Sesquicentennial. An Introduction. *American Psychologist*, 64 (2), 67-74 [7 pages]
- Machluf, K., Liddle, J. R., & Bjorklund, D. (2014). An Introduction to Evolutionary Developmental Psychology. *www.epjournal.net*, 12(2), 264-272 [8 pages]
- Wilson, M. & Daly, M. (2004). Marital Cooperation and Conflict. In C. Crawford & C. Salmon (Eds.), *Evolutionary Psychology, Public Policy and Personal Decisions* (pp. 185-202). London: Taylor & Francis Group [17 pages]

4. forelæsning: Personlighedens biologi

6 timer v/ Casper Schmidt

Forelæsningen vil videre introducere evolutionære og biologiske aspekter af personligheden. Det vil gøres ud fra spørgsmål såsom, hvorfor mennesket altid har søgt svar på dets personlighed ved at undersøge hovedet, og vil introducere rejsen fra at iagttage hovedets facon udefra for århundrede siden til, hvordan hjerneforskere i dag undersøger menneskelig adfærd via brug af nyeste billeddannelsesteknikker.

Første del af forelæsningen omfatter en evolutions-, biologi- og psykologihistorisk indlejring, og introducerer dernæst hjernens basale opbygning og case-eksempler, for afslutningsvis at give jer en case, som vi taler om i plenum.

Anden del af forelæsningen involverer en introduktion til afhængighed, hvad afhængighed er i en klinisk dimension, samt give et neurovidenskabeligt perspektiv på at måle og forstå hjernetilstande.

Forelæsningens pensum:

- Gerlach, C., & Starrfelt, R. (2007). Hjernen og psyken. In *Klassisk og moderne psykologisk teori* (pp. 429-451). København: Hans Reitzels Forlag [22 sider]

- Katzenelson, B. (2007). Evolutionspsykologi. In *Klassisk og moderne psykologisk teori* (pp. 301-323). København: Hans Reitzels Forlag [23 sider]
- Sapolsky, R. M. (2004). *Why zebras don't get ulcers: The acclaimed guide to stress, stress-related diseases, and coping*. Holt paperbacks. (Kapitel 1) [18 sider]
- Schmidt, C., Gleesborg, C., Schmidt, H., Kvamme, T. L., Lund, T. E., Voon, V., & Møller, A. (2021). A bias towards natural rewards away from gambling cues in gamblers undergoing active treatment. *Brain Research*, 147479 [8 sider]

5. forelæsning: Psykoanalyse og egopsykologi

6 timer v/ Ole Michael Spaten

Forelæsningen skitserer psykologiens opståen med Freuds psykoanalyse, der fremstilles i sin bredde og historiske kontekst. En kort indføring i Anna Freud og Eriksons teori følger tillige som baggrund for den efterfølgende udvikling af det psykodynamiske felt med korte nedslag i enkelte arvtagere, der belyser aktive dele af teorien og en kritisk forståelse af dens videnskabelige status og sociokulturelle sammenhæng.

Forelæsningens pensum:

- Ewen, R.B. (2014). Sigmund Freud. Psychoanalysis (Chapter 2) and Erik Erikson. Ego Psychology (Chapter 8). In *An introduction to theories of personality*. (7th ed., pp. 11-24 + 40-46, 157-176). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [38 s.]
- Erikson, E. H. (1968). *Identity, Youth and Crisis*. (Chapter III (pp. 91-96 + 128-141)). New York: Norton & Company. [19 s.]
- Freud, S. (1933/1973). Forelæsning 31: Den psykiske personligheds bestanddele. I *Psykoanalyse. Samlede forelæsninger*. (pp. 400-417). København: Hans Reitzels Forlag [18 s.]
- Sandler, J., & Freud, A. (1981). Discussions in the Hampstead Index on "The Ego and the Mechanisms of Defense": IV. The Mechanisms of Defense. *Bulletin of the Anna Freud Centre, Hampstead Clinic*, 4(1), 151-156 [i uddrag 5 sider]

Læsning til forberedelse af seminararbejdet:

- Schjelderup, H. (1972). Psykoanalysen. *Slik den var – og slik den ble* (forord) In Freud, S. Fem forelesninger over psykoanalysen. (p. 7-11) Oslo: Cappelen forlag [3 sider]
- Brandell, G. (1963). *Freud og hans tid*. (p. 11-26). København: Gyldendal [15 sider]
- Robinson, P. A. (1971). *Freudianismens venstrefløj* (p. 9-13). København: Gyldendal [4 sider]
- samt tekster lagt på Moodle som: Freud's life osv.

Læsning om Freud's sygehistorier (de fem store cases):

- Gardiner, M. (1971). *Ulvemannen. Historien om en barnenevrose. Freuds mest berømte tilfælde*. (pp. 16-19 og 150-153). Oslo: Pax forlag [6 pages]
- Freud, S. (1909/1991). *Rottemanden. Bemærkninger om et tilfælde af tvangsneurose*. (pp. 7-10 og 12-16). København: Gyldendal. [7 sider].
- Psychodynamic Perspective. Examples of Freud's case studies. Retrieved 28.04.20, from <https://www.simplypsychology.org/Freud%20Case%20Studies.pdf>
- Case Studies of Sigmund Freud. Introduction to Sigmund Freud's case histories, including Little Hans, Anna O and Wolf Man. Retrieved 26.04.20, from <https://www.psychologistworld.com/freud/case-studies-overview>

Supplerende læsning:

- <https://www.haaretz.com/world-news/.premium.MAGAZINE-the-intimate-letters-of-sigmund-freud-1.7417120>

6. forelæsning: Behavioristiske aspekter af personligheden

6 timer v/ Rasmus Birk

Denne forelæsning afholdes i to dele. I første del vil vi kigge nærmere på behaviorismens videnskabshistoriske udvikling (hos bl.a. Ivan Pavlov), samt den klassiske behaviorisme som den formuleres og populariseres af John B. Watson. I anden del af forelæsningen vil vi kigge nærmere på behaviorismens udvikling *efter* Watson, herunder udviklingen af neobehaviorismen og B. F. Skinners radikale behaviorisme. Forelæsningen vil også her diskutere behaviorismens relevans i dag og dens betydning for moderne psykologisk teori og praksis.

Forelæsningens pensum:

Del 1, klassisk behaviorisme:

- Ewen, R.B. (2014). Part IV. The Behaviorist Perspective. (Chapter 14) B. F. Skinner. Radical Behaviorism. In *An introduction to theories of personality*. (7th ed., pp. 287-315). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [29 s.]
- Watson, J. B. (1913). Psychology as the Behaviorist Views it. *Psychological Review*, 20, pp. 158-177 [19 sider] <https://psycnet-apa-org.zorac.aub.aau.dk/record/1926-03227-001>
- Watson, J.B. & Rayner, R. (1920). Conditioned Emotional Reactions. *Journal of Experimental Psychology*, 3(1), 1-14 [14 s.]

Del 2: Radikal behaviorisme og behaviorisme i dag:

- Skinner, B. F. (1963). Behaviorism at Fifty. *Science*, 140(3570), 951–958. [7 sider] <https://science-sciencemag-org.zorac.aub.aau.dk/content/140/3570/951>
- Skinner, B.F. (1990). Can psychology be a science of mind? *American Psychologist*, 45(11), 1206-1210 [5 s.]
- Greenwood, J. D. (Ed.). (2015). Neobehaviorism, radical behaviorism, and problems of behaviorism. In *A Conceptual History of Psychology: Exploring the Tangled Web* (2nd ed., pp. 410–453). Cambridge University Press. [43 sider] <https://www-cambridge-org.zorac.aub.aau.dk/core/books/conceptual-history-of-psychology/neobehaviorism-radical-behaviorism-and-problems-of-behaviorism/9F8E21D06EAB568830E8E36B587DA9EC>

7. forelæsning: Humanistiske og eksistentiale aspekter af personlighedspsykologien

6 timer v/ Ole Michael Spaten

Lektionen har til formål at præsentere og diskutere specifikke elementer af den humanistiske og eksistentiale psykologiske teoretiske, videnskabshistoriske og -teoretiske grundlag. Nyere forskning vil blive præsenteret side om side med eksempler på dens klassiske tilgange. Positionen vil blive relateret til andre psykologiske hovedstrømninger, ligesom der vil blive fremstillet en case som eksemplarisk humanistisk approach samt en diskussion af tilværelsens grundvilkår og hvordan eksistentielle temaer har betydning for menneskets

personlighedsdannelse. Sluttelig vil forelæsnings rumme en kritisk diskussion af resultater og grundlag for positionens personlighedspsykologiske forskning.

Forelæsningsens pensum:

- Correia, E. A., Cooper, M., Berdondini, L. & Correia, K. (2018). Existential Psychotherapies: Similarities and Differences Among the Main Branches. *Journal of Humanistic Psychology*, 58 (2), 119–125 [6 sider]
- Deurzen, E. van (1997). Worldviews, paradoxes and dialectics. (Chapter 13). In *Everyday mysteries*. (pp.131-144). London: Routledge [13 s.]
- Ewen, R.B. (2014). Part II. The Humanistic Perspective. (Chapter 9) Carl R. Rogers. Self-Actualization Theory (I) & (Chapter 10) Abraham H. Maslow. Self-Actualization Theory (II) In *An introduction to theories of personality*. (7th ed., pp. 181-220). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [42 s.]
- Maslow, A.H. (1968). Deficiency motivation and growth motivation. In *Toward a psychology of being* (pp. 25-49). New York: Van Nostrand [24 s.]
- Rogers, C.R. (1995). What understanding and acceptance mean to me. *Journal of Humanistic Psychology*, 35(4), 7-22 [16 s.]
- Yalom, I.D. (1980). *Introduction to Existential Psychotherapy*. (Chapter 1), 3–26 New York: Basic Books [23s.]

Seminar og supplerende læsning:

- Correia, E. A., Cooper, M., Berdondini, L. & Correia, K. (2018). Existential Psychotherapies: Similarities and Differences Among the Main Branches. *Journal of Humanistic Psychology*, 58 (2), 126–143 [17 sider]
- Reiss, S. & Havercamp, S.M. (2005). Motivation in Developmental Context: A New Method for Studying Self-Actualization. *Journal of Humanistic Psychology*, 45(1), 41-53 [13 s.]

8. forelæsning: Kognitive aspekter af personlighedspsykologien

6 timer v/ Casper Feilberg

Forelæsningsen præsenterer den kognitive tilgang til forståelsen af personligheden, bl.a. repræsenteret ved Kelly's Personal Construct Theory, og begreber som kognitiv skema og learned helplessness (Kognitiv skema og learned helplessness beskrives sidst i kapitlet om Bandura og socialkognitiv teori i Ewen grundbogen). Eftersom den kognitive tilgang bygger på særlige antagelser om personligheden og foretrukne forskningstilgange, indledes forelæsningsen med en undersøgelse af forskelle og ligheder mellem den kognitive tilgang og de øvrige fremtrædende tilgange til studiet af personligheden. Det sker bl.a. med inddragelse af Habermas' erkendelsesinteresser. Herved kastes lys over den kognitive tilgangs empiriske grundlag. Endelig modstilles den kognitive opfattelse af selvet med Cushman's de-centrerede opfattelse af selvet, i diskussion med den kognitive terapeut Ellis' opfattelse. Anbefalet læserækkefølge: Ewen (Kelly), Kelly, Cushman, Ellis, Outhwaite, Peterson et al., Spaten.

Forelæsningsens pensum:

- Cushman, P. (1990). Why the Self is empty: Toward a historically situated psychology. *American Psychologist*, 45(5), 599-611 [13 s.]
- Ellis, A. (1991). How to fix the empty Self. *American Psychologist*, 46(5), 539-540 [1 s.]

- Ewen, R.B. (2014). Part V: The Cognitive Perspective. (Chapter 15) George A. Kelly. The Psychology of Personal Constructs. In *An introduction to theories of personality*. (7th ed., pp. 317-339). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [22 s.]
- Kelly, G.A. (1977). Personal Construct Theory and the Psychotherapeutic Interview. *Cognitive Therapy and Research*, 1(4), 355-362 [8 s.]
- Outhwaite, W. (1997). *Habermas. En kritisk introduktion*, (Erkendelse og interesse, pp. 35-36). Hans Reitzels Forlag, København. [2 sider]
- Peterson, C., Seligman, M.E.P., Yurko, K.H., Martin, L.R., & Friedman, H.S. (1998). Catastrophizing and Untimely Death. *Psychological Science*, 9(2), 127-130 [4 s.]

9. forelæsning: Socialkognitive aspekter af personligheden

6 timer v/ Casper Feilberg

I et opgør med, og som en videreudvikling af, den behavioristiske forståelse af personligheden, udvikler Bandura m.fl. den socialkognitive tradition. Denne tradition medfører en ny forståelse af kognitionens betydning for vores adfærd, af indlæring og rollemodellernes betydning. Forelæsningen præsenterer traditionens centrale begreber, antagelser og forskningsresultater, ikke mindst repræsenteret ved Bandura og Rotters arbejde. Kritiske betragtninger og diskussioner præsenteres. Endelig gives eksempler fra aktuel forskning, som anvender socialkognitive forståelser. Anbefalet læserækkefølge: Ewen (Bandura), Bandura, Rotter & Mulry & Spaten.

Forelæsningens pensum:

- Bandura, A. (2007). Reflections on an Agentic Theory of Human Behavior. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 44(8), 995-1004 [10 s.]
- Ewen, R.B. (2014). Albert Bandura. Social-Cognitive Theory (Chapter 16). In *An introduction to theories of personality*. (7th ed., pp. 341-360). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [19 s.]
- Rotter, J.B. & Mulry, R.C. (1965). Internal versus external control of reinforcement and decision time. *Journal of Personality and Social Psychology*, 2(4), 598-604 [7 s.]
- Spaten, O. M. (2014). Udviklingen af identitet og selvopfattelse. In O.M. Spaten (Ed.), *Unge identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (pp. 29-69). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag [40 s.]

10. forelæsning: Trækteori

6 timer v/ Ane Søndergaard Thomsen

Forelæsningen diskuterer ideen om at måle og forstå personligheden på basis af et antal faktorer, herunder Big Five modellen. Dernæst præsenteres den efterfølgende kritik, der blandt andet blev kendt under navnet "person-situation debatten" fremført af blandt andre Walter Mischel. Sluttelig præsenteres trækteoriernes forsøg på at indarbejde konteksten i en Fem Faktor Teori.

Trækteoriene anvendes ofte i praksis, fx til rekruttering af medarbejdere, hvorfor anvendelsesperspektivet inddrages og diskuteres.

Anbefalet læserækkefølge: Ewen, Mischel, McCrae & Costa.

Forelæsningens pensum:

- Ewen, R.B. (2014). Part III. The Trait Perspective. (Chapter 12) Gordon W. Allport. Trait Theory & (Chapter 13) Raymond B. Cattell and others. Factor-Analytic Trait Theory. In *An introduction to theories of personality*. (7th ed., pp. 239-286). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [48 s.]
- Mischel, W. (2004). Toward an integrative science of the person. *Annual Review of Psychology*, 55, 1-22 [18 s.]
- McCrae, R.R., & Costa, P.T. (2008). The Five-Factor Theory of Personality. In O.P. John, R.W. Robins, & L.A. Pervin (Eds.), *Handbook of Personality. Theory and Research*, 3rd ed. (pp. 159-181). New York: The Guilford Press [23 s.]

11. forelæsning: Interaktionistiske aspekter af personligheden, socialkonstruktionisme og tværkulturelle forståelser af selvet 6 timer v/ Ane Søndergaard Thomsen

Forelæsningen præsenterer de moderne interaktionistiske og socialkonstruktionistiske forståelser af begreberne identitet, selv og personlighed. Her er fokus meget på miljøets indflydelse. Hermed dannes bro til faget socialpsykologi, men med en personlighedspsykologisk vinkling. Afslutningsvis diskuteres tværkulturelle forståelser af selvet. Det vil bl.a. blive diskuteret, om de forskellige personlighedspsykologiske begreber giver lige stor mening i alle kulturer.

Forelæsningen behandler flere undertemaer. Nedenfor grupperes pensum:

- Økologisk systemteori/intro: Bronfenbrenner, Ewen
- Strukturel symbolsk interaktionisme: Thomsen
- Socialkonstruktionisme/narrativ: Burr, McAdams
- Tværkulturel psykologi: Brewer & Gardner, Markus & Kitayama

Forelæsningens pensum:

- Bronfenbrenner, U. (1994). Ecological Models of Human Development. In T. Husen & T.N. Postlethwaite (Eds.), *International Encyclopaedia of Education*, 2nd ed., Vol 3. Oxford: Pergamon Press (pp. 1643-1647). [5 s.]
- Brewer, M. B., & Gardner, W. (1996). Who is this "we"? Levels of collective identity and self-representations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 71(1), 83–93 [11 s.]
- Burr, V. (2015). What is social constructionism? In *Social constructionism*, 3rd ed. (pp. 1-30). London: Routledge [30 s.]
- Ewen, R.B. (2014). Conclusion. Perspectives and postscript (Chapter 17). In *An introduction to theories of personality*. (7th ed., pp. 361-385). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates [24 s.]
- Markus, H., & Kitayama, S. (1991). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. *Psychological Review*, 98(2), 224–253 [30 s.]
- McAdams, D.P. (2001). The psychology of life stories. *Review of General Psychology*, 5(2), 100-122 [23 s.]
- Thomsen, A.S. (2006). *Identity Control Theory - en samling af otte artikler af Peter J. Burke*. Aalborg: Aalborg Universitet, [52 s.]

12. forelæsning: Opsummering og afrunding – personlighedspsykologien fra Freud til i dag 2 timer v/ Rasmus Birk

I denne forelæsning vil vi opsummere og afrunde personlighedspsykologi. Forelæsningens formål er at opsummere og tydeliggøre lighederne og forskellene imellem de personlighedspsykologiske perspektiver, I er blevet præsenteret for.

Modulets samlede pensum

Grundbog:

(kan købes/bestilles i Factum books: <http://factumbooks.dk> ; e-mail: aalborg@factumbooks.dk , Tlf. Aalborg: 89 37 35 85)

Ewen, R.B. (2014). *An introduction to theories of personality*. (7. udg.). Mahwah, New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates. [275 s.]

Neden for dels tekster som den studerende downloader ('klikker sig til') via de markerede 'dybe link' og dels tekster som findes kompendiet (og som er markeret med α):

Bandura, A. (2007). Reflections on an Agentic Theory of Human Behavior. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 44(8), 995-1004 [10 s.]

http://www.psykologtidsskriftet.no/index.php?seks_id=28833&a=2

Brandell, G. (1963). Freud og hans tid. (p. 11-26). København: Gyldendal [15 sider]

Brewer, M.B., & Gardner, W. (1996). Who is this "we"? Levels of collective identity and self-representations. *Journal of Personality and Social Psychology*, 71(1), 83–93 [11 s.]

<http://zorac.aub.aau.dk/login?url=http://psycnet.apa.org/journals/psp/71/1/83.pdf>

α Bronfenbrenner, U. (1994). Ecological Models of Human Development. In T. Husen & T.N. Postlethwaite (Eds.), *International Encyclopaedia of Education*, 2nd ed., Vol 3. Oxford: Pergamon Press (pp. 1643-1647). [5 s.]

Burghardt, G. M. (2009). Darwin's Legacy to Comparative Psychology and Ethology. *American Psychologist*, 64 (2), 102-110 [8 pages]

α Burr, V. (2015). What is social constructionism? In *Social constructionism*, 3rd ed. (pp. 1-30). London: Routledge [30 s.]

Buss, D. M. (2009). The great struggles of life: Darwin and the emergence of evolutionary psychology. *American Psychologist*, 64(2), 140-148 [8 s.]

<http://psycnet.apa.org.zorac.aub.aau.dk/fulltext/2009-01602-005.pdf>

Correia, E. A., Cooper, M., Berdondini, L. & Correia, K. (2018). Existential Psychotherapies: Similarities and Differences Among the Main Branches. *Journal of Humanistic Psychology*, 58 (2), 119–125 [6 sider]

Cushman, P. (1990). Why the Self is empty: Toward a historically situated psychology. *American Psychologist*, 45(5), 599-611 [13 s.]

<http://zorac.aub.aau.dk/login?url=http://psycnet.apa.org/journals/amp/45/5/599.pdf>

Daly, M. & Wilson, M.I. (1996). Violence against stepchildren. *Current Directions in Psychological Science*, 5(3), 77-81 [4 s.]

http://zorac.aub.aau.dk/login?url=http://www.istor.org/stable/20182397?seq=1#page_scan_tab_contents

- α Deurzen, E. van (1997). Worldviews, paradoxes and dialectics. (Chapter 13). In *Everyday mysteries*. (pp.131-144). London: Routledge [13 s.]
- Dewsbury, D. A. (2009). Charles Darwin and Psychology at the Bicentennial and Sesquicentennial. An Introduction. *American Psychologist*, 64 (2), 67-74 [7 pages]
- Ellis, A. (1991). How to fix the empty Self. *American Psychologist*, 46(5), 539-540 [1 s.]
<http://zorac.aub.aau.dk/login?url=http://psycnet.apa.org/journals/amp/46/5/539.pdf>
- α Erikson, E. H. (1968). *Identity, Youth and Crisis*. (Chapter III (pp. 91-96 + 128-141)). New York: Norton & Company.
- Eysenck, H.J., Easting, G., & Eysenck, S.B.G. (1970). Personality Measurement in Children: A Dimensional Approach. *Journal of Special Education*, 4(3), 261-263 [2 s.]
<http://zorac.aub.aau.dk/login?url=http://sed.sagepub.com/content/4/3/261>
- α Freud, S. (1933). Forelæsning 31: Den psykiske personligheds bestanddele. I *Nye forelæsninger til indføring i psykoanalysen*. (pp. 400-417). København: Hans Reitzels Forlag [18 s.]
- α Gerlach, C., & Starrfelt, R. (2007). Hjernen og psyken. In *Klassisk og moderne psykologisk teori* (pp. 429-451). København: Hans Reitzels Forlag [22 sider]
- Greenwood, J. D. (Ed.). (2015). Neobehaviorism, radical behaviorism, and problems of behaviorism. In *A Conceptual History of Psychology: Exploring the Tangled Web* (2nd ed., pp. 410–453). Cambridge University Press. [43 sider] <https://www-cambridge-org.zorac.aub.aau.dk/core/books/conceptual-history-of-psychology/neobehaviorism-radical-behaviorism-and-problems-of-behaviorism/9F8E21D06EAB568830E8E36B587DA9EC>
- α Katzenelson, B. (2007). Evolutionspsykologi. In *Klassisk og moderne psykologisk teori* (pp. 301-323). København: Hans Reitzels Forlag [23 sider]
- Kelly, G.A. (1977). Personal Construct Theory and the Psychotherapeutic Interview. *Cognitive Therapy and Research*, 1(4), 355-362 [8 s.].
<http://zorac.aub.aau.dk/login?url=http://link.springer.com/article/10.1007/BF01663999>
- Kozorovitskiy, Y., Hughes, M., Lee, K., & Gould, E. (2006). Fatherhood affects dendritic spines and vasopressin V1a receptors in the primate prefrontal cortex. *Nature Neuroscience*, 9(9), 1094-1095 [2 s.]
<http://www.nature.com.zorac.aub.aau.dk/neuro/journal/v9/n9/pdf/nn1753.pdf>
- α Køppe, S. (2014). Personlighed, subjektivitet og historicitet. In S. Køppe & J. Dammeyer (Eds.), *Personlighedspsykologi – En grundbog om personlighed og subjektivitet* (pp. 219-252). Hans Reitzels Forlag. [33 sider]
- Machluf, K., Liddle, J. R., & Bjorklund, D. (2014). An Introduction to Evolutionary Developmental Psychology. *www.epjournal.net*, 12(2), 264-272 [8 pages]
- Markus, H.R., & Kitayama, S. (1991). Culture and the self: Implications for cognition, emotion, and motivation. *Psychological Review*, 98(2), 224–253 [30 s.]
<http://psycnet.apa.org.zorac.aub.aau.dk/journals/rev/98/2/224.pdf>
- α Maslow, A.H. (1968). Deficiency motivation and growth motivation. In *Toward a psychology of being* (pp. 25-49). New York: Van Nostrand [24 s.]
- McAdams, D. P. (1997). Chapter 1—A Conceptual History of Personality Psychology. In R. Hogan, J. Johnson, & S. Briggs (Eds.), *Handbook of Personality Psychology* (pp. 3–

- 39). Academic Press. [29 sider] <https://www-sciencedirect-com.zorac.aub.aau.dk/science/article/pii/B9780121346454500020>
- α McAdams, D.P. (2009). Chapter 1. Studying the person. In *The person. An introduction to the science of personality psychology* (5th ed., pp.2-26). Hoboken, NJ: John Wiley & Sons [25 s.]
- McAdams, D.P. (2001). The psychology of life stories. *Review of General Psychology*, 5(2), 100-122 [23 s.]
<http://www.sesp.northwestern.edu/docs/publications/430816076490a3ddfc3fe1.pdf>
- α McCrae, R.R., & Costa, P.T. (2008). The Five-Factor Theory of Personality. In O.P. John, R.W. Robins, & L.A. Pervin (Eds.), *Handbook of Personality. Theory and Research*, 3rd ed. (pp. 159-181). New York: The Guilford Press [23 s.]
- Mischel, W. (2004). Toward an integrative science of the person. *Annual Review of Psychology*, 55, 1-22 [18 s.]
<http://www.annualreviews.org/doi/pdf/10.1146/annurev.psych.55.042902.130709>
- α Outhwaite, W. (1997). *Habermas. En kritisk introduktion*, (Erkendelse og interesse, pp. 35-36). Hans Reitzels Forlag, København. [2 sider]
- Pavlov, I. P. (1951/1968). *Refleks og sjæl*. (pp. 27-33 og 64-66). København: Gyldendal [8 sider]
- Peterson, C., Seligman, M.E.P., Yurko, K.H., Martin, L.R., & Friedman, H.S. (1998). Catastrophizing and Untimely Death. *Psychological Science*, 9(2), 127-130 [4 s.]
<http://journals.sagepub.com.zorac.aub.aau.dk/doi/pdf/10.1111/1467-9280.00023>
- Robinson, P. A. (1971). Freudianismens venstrefløj (p. 9-13). København: Gyldendal [4 sider]
- Rogers, C.R. (1995). What understanding and acceptance mean to me. *Journal of Humanistic Psychology*, 35(4), 7-22 [16 s.]
<http://journals.sagepub.com.zorac.aub.aau.dk/doi/pdf/10.1177/00221678950354002>
- Rotter, J.B. & Mulry, R.C. (1965). Internal versus external control of reinforcement and decision time. *Journal of Personality and Social Psychology*, 2(4), 598-604 [7 s.]
<http://psycnet.apa.org.zorac.aub.aau.dk/journals/psp/2/4/598.pdf>
- α Rønn, C. (2006). *Almen videnskabsteori* (pp. 242-243 + 248-256.). København: Alinea [9 s.]
- α Sandler, J., & Freud, A. (1981). Discussions in the Hampstead Index on "The Ego and the Mechanisms of Defense": IV. The Mechanisms of Defense. *Bulletin of the Anna Freud Centre, Hampstead Clinic*, 4(3), 151-156 [uddrag 5 sider]
- Sapolsky, R. M. (2004). Selection from why zebras don't get ulcers. In *The Jossey-Bass Reader on the Brain and Learning*. (pp. 199-215). Publishers Jossey-Bass (Eds.) John Wiley & Sons. [16 sider]
- Schjelderup, H. (1972). Psykoanalysen. Slik den var – og slik den ble (forord) In Freud, S. Fem forelesninger over psykoanalysen. (p. 7-11) Oslo: Cappelen forlag [3 sider]
- Schmidt, C., Gleesborg, C., Schmidt, H., Kvamme, T. L., Lund, T. E., Voon, V., & Møller, A. (2021). A bias towards natural rewards away from gambling cues in gamblers undergoing active treatment. *Brain Research*, 147479 [8 sider]
- Skinner, B. F. (1963). Behaviorism at Fifty. *Science*, 140(3570), 951–958. [7 sider]
<https://science-sciencemag-org.zorac.aub.aau.dk/content/140/3570/951>

- Skinner, B.F. (1990). Can psychology be a science of mind? *American Psychologist*, 45(11), 1206-1210 [5 s.]
<http://psycnet.apa.org.zorac.aub.aau.dk/journals/amp/45/11/1206.pdf>
- α Spaten, O.M. (2009). *Adfærd og tanker i et integreret terapeutisk forløb – en oversigt*. Upubliceret skema til psykologistuderende. AAU [1 s.]
- α Spaten, O. M. (2015). *Making one-self*. In T. G. B. Hansen & K. de López (Eds.), *Self in Culture in Mind* (Vol. 2) (pp. 53-86). Aalborg: Aalborg University Press [34 s.]
- α Spaten, O.M. (2010). Når vi snakker med børn - om selvværd, ros og ris (pp. 4-25). In *Når forældre og professionelle snakker med børn*. Aalborg: Forlaget CHREB [22 s.]
- α Spaten, O.M. (Ed.) (2014). *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (pp. 26-69 + + 211-228). Aalborg: Aalborg Universitets-forlag [79 s.]
- Spaten, O.M. (Ed.) (2014). *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (Kapitel 2, pp. 29-69). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag [40 s.]
- Spaten, O.M. (Ed.) (2014). *Unges identitet og selvopfattelse. Kvalitative og kvantitative studier - aktuel empirisk forskning* (Kapitel 8, pp. 211-228). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag [17 s.]
- Sprung, L. & Sprung, H. (2001). History of modern psychology in Germany in 19th- and 20th-century thought and society. *International Journal of Psychology*, 2001, 36 (6), 364–376 [12 pages]
- Thomsen, A.S. (2006). *Identity Control Theory - en samling af otte artikler af Peter J. Burke*. Aalborg: Aalborg Universitet, [52 s.]
- Watson, J. B. (1913). Psychology as the Behaviorist Views it. *Psychological Review*, 20, pp. 158-177 [19 sider] <https://psycnet-apa-org.zorac.aub.aau.dk/record/1926-03227-001>
- Watson, J.B. & Rayner, R. (1920). Conditioned Emotional Reactions. *Journal of Experimental Psychology*, 3(1), 1-14 [14 s.]
<http://psycnet.apa.org.zorac.aub.aau.dk/journals/amp/55/3/313.pdf>
- Wilson, M. & Daly, M. (2004). Marital Cooperation and Conflict. In C. Crawford & C. Salmon (Eds.), *Evolutionary Psychology, Public Policy and Personal Decisions* (pp. 185-202). London: Taylor & Francis Group [17 pages]
- α Yalom, I.D. (1980). *Introduction to Existential Psychotherapy*. (Chapter 1), 3–26. New York: Basic Books [23s.]
- Zuckerman, M., & Glicksohn, J. (2016). Hans Eysenck's personality model and the constructs of sensation seeking and impulsivity. *Personality and Individual Differences*, 103, 48-52 [4 s.]
<https://www-sciencedirect-com.zorac.aub.aau.dk/science/article/pii/S0191886916302562?via%3Dihub>

I alt ca. 1000 sider

Supplerende litteratur

- Correia, E. A., Cooper, M., Berdondini, L. & Correia, K. (2018). Existential Psychotherapies: Similarities and Differences Among the Main Branches. *Journal of Humanistic Psychology*, 58 (2), 126–143 [17 sider]
- Reiss, S. & Havercamp, S.M. (2005). Motivation in Developmental Context: A New Method for Studying Self-Actualization. *Journal of Humanistic Psychology*, 45(1), 41-53 [13 s.] <http://journals.sagepub.com/zorac.aub.aau.dk/doi/pdf/10.1177/0022167804269133>
- Gardiner, M. (1971). *Ulvemannen. Historien om en barnenevrose. Freuds mest berømte tilfælde.* (pp. 16-19 og 150-153). Oslo: Pax forlag [6 pages]
- Freud, S. (1909/1991). Rottemanden. Bemærkninger om et tilfælde af tvangsnevrose. (pp. 7-10 og 12-16). København: Gyldendal. [7 sider].
- Psychodynamic Perspective. Examples of Freud's case studies. Retrieved 28.04.20, from <https://www.simplypsychology.org/Freud%20Case%20Studies.pdf>
- Case Studies of Sigmund Freud. Introduction to Sigmund Freud's case histories, including Little Hans, Anna O and Wolf Man. Retrieved 26.04.20, from <https://www.psychologistworld.com/freud/case-studies-overview>

Problembaseret læring

Modultitel dansk: Problembaseret læring

Modultitel engelsk: Problem-based learning

ECTS: 5

Placering

1. Semester

Modulansvarlig

Casper Feilberg (feilberg@hum.aau.dk)

Undervisere

Casper Feilberg (feilberg@hum.aau.dk)

Charlotte Wegener (cw@hum.aau.dk)

Seminarholdere

Seminarhold 1: Casper Feilberg (feilberg@hum.aau.dk)

Seminarhold 2: Patrick Bender (pbender@hum.aau.dk)

Seminarhold 3: Rasmus Hoffmann Birk (rbirk@hum.aau.dk)

Seminarhold 4: Bo Allesøe Christensen (boallesoe@hum.aau.dk)

Seminarhold 5: NN

Seminarhold 6: NN

Type og sprog

Kursusmodul og projektmodul.

Dansk.

Mål

Modulet omfatter en introduktion til problembaseret læring og projektarbejde, herunder problemformulering, akademisk skriftlig fremstilling, strukturering af akademiske undersøgelsesprocesser, vejledning og gruppearbejde.

LÆRINGSMÅL

Viden:

Den studerende skal gennem modulet opnå grundlæggende viden om

- teoretiske perspektiver på problembaseret læring som pædagogisk praksis
- metodologiske refleksioner forbundet med en videnskabelig undersøgelse af en problemstilling teoretisk og empirisk, fx i form af undersøgelsesdesign
- sammenhængen mellem valget af fænomen/problemstilling, forskningsspørgsmål, erkendelsesinteresse, forskningsformål (beskrive, forstå, forklare, forudsige osv.), metode og evt. forskningsparadigme, samt disse valgs betydning for undersøgelsens resultater
- samarbejds-mæssige og processuelle muligheder og problemstillinger ved projekt- og gruppearbejdet med medstuderende og vejleder

- planlægning af projektforsløb, akademisk skrivning og formalia
- forventninger til rollen som universitetsstuderende på et PBL-universitet, til projektgruppen samt til vejledersamarbejdet

Færdigheder:

Den studerende skal gennem modulet opnå færdigheder i:

- at identificere og formulere en relevant problemstilling inden for det samfunds- og humanvidenskabelige område
- at beskrive og begrunde teori- samt metodevalg med henblik på den valgte problemstilling
- at indsamle og anvende relevant viden eller empiri i forhold til undersøgelsen af den valgte problemstilling
- at formulere og reflektere over problemstillinger og muligheder ved problembaserede læringsforsløb individuelt og i gruppesammenhæng, bl.a. i form af projektprocesbeskrivelse
- at formidle og udvise et bredt kendskab til problembaseret læring som pædagogisk tilgang, (sam-)arbejdsform og videnskabelig erkendelsesproces til fagfæller og ikke-specialister

Kompetencer:

Den studerende skal gennem modulet opnå kompetencer til

- at anvende ovenstående viden og færdigheder til at indgå i fagligt samarbejde om undersøgelsen af komplekse problemstillinger ved hjælp af den problemorienterede og projektorgeriserede tilgang på en selvstændig, professionel og selvrefleksiv måde
- at tilrettelægge og gennemføre et problembaseret projektforsløb i studie- og arbejdssammenhænge på en metodologisk reflekteret måde
- at identificere egne læringsbehov og selvstændigt tage ansvar for egen faglige udvikling som lærende på et PBL-universitet.

Fagindhold og sammenhæng med øvrige moduler/semestre

I PBL-modulet arbejder studerende sammen i PBL-grupper omkring udarbejdelsen af både PBL-projektet, PBL refleksionsopgaven (bilag) og Procesbeskrivelsen (bilag). Alle tre elementer er forudsætninger for deltagelse i den mundtlige gruppeeksamen, som udgør modulets mundtlige eksamen i lyset af det skriftlige arbejde.

PBL-projektet er en projektgruppes selvvalgte undersøgelse af en relevant problemstilling via kvalitativ empiri og metoden deltagerobservation. PBL-projektets temaramme er "Social- og personlighedspsykologiske fænomener i hverdagslivet", og den valgte problemstilling undersøges endvidere i forlængelse af socialpsykologisk teori og personlighedspsykologisk teori – semestrets to andre kursusmoduler. PBL-modulet træner herved den studerende i at udvælge, redegøre og anvende disse teorier, og i at bringe dem i spil i forhold til hverdagsliv og aktuelle problemstillinger.

PBL refleksionsopgaven er en stillet opgave, som PBL-gruppen skal besvare via en fælles besvarelse. Opgaveformuleringens spørgsmål leder til et arbejde med pensum, som skal støtte og klæde gruppen på til det forestående projektarbejde, samt til at kende og diskutere centrale begreber og dilemmaer omkring PBL og det problemorienterede projektarbejde. Besvarelsen lægges som bilag ved PBL-projektet.

Procesbeskrivelsen udgør en skriftlig og teoretisk understøttet beskrivelse og undersøgelse af samarbejdet og erkendelsesprocessens udvikling under projektforsløbet. Samarbejde og håndtering af konfliktsituationer og blikket for de processuelle aspekter af

gruppearbejdet udgør væsentlige færdigheder hos den professionelle psykolog.

PBL-modulets projekt og opgaver udgør de første skriftlige aktiviteter, som studerende skal løse individuelt og igennem samarbejde. Vejlederen støtter processen, men det er gruppens ansvar at arbejde med stoffet og nå de indlagte deadlines. PBL-modulets undervisning og hands-on aktiviteter er organiseret således, at det sikrer en introduktion til de forståelser og den videnskabelige indstilling, som de to andre kurser forudsætter ved deres eksamen. PBL-modulet giver den studerende viden om, færdigheder i og kompetencer til at arbejde problemorienteret, gruppeorganiseret, med forståelse for akademisk formalia. Omdrejningspunktet er imidlertid kompetencerne til at identificere en relevant problemstilling, at undersøge den og afrapportere undersøgelsen og dens resultater, dvs. at redegøre for den anvendte teori og metode, at analysere og fortolke empirien via teori, og at diskutere den anvendte teori, empiri og metode samt undersøgelsens resultater på en selvstændig og selvkritisk måde.

Omfang og forventet arbejdsindsats

6 forelæsninger (5 x 2 timer, 1 x 4 timer), 4 projekt-seminargange (4 x 2 timer ved projektvejleder), 1 x 4 timer ved underviser.

Projektvejledning, gruppevis.

Selvstændigt projekt- og gruppearbejde på campus mv.

Skriftlige produkter: Udarbejdelse af PBL-projekt, PBL-refleksionsopgave og Procesbeskrivelse.

Eksamen

Mundtlig gruppeeksamen med intern censur.

En væsentlig del af kurset er gruppearbejde, hvor man deltager aktivt og bidrager til det fælles projektarbejde på campus mv. Forelæsninger og seminarer understøtter projektarbejdet og dermed tilegnelsen af kursets viden, færdigheder og kompetencer. Det indbefatter ikke mindst et selvstændigt arbejde med kursets pensum som giver den fornødne viden. Da semesterstarten ofte er hektisk, kan pensummet til de første forelæsninger med fordel læses i så god tid som muligt, evt. inden semesterstart. Anskaf derfor de to pensumbøger i god tid. Kompendietekster kan findes i PBL modulets kursusrum på Moodle som PDF filer eller som links.

Ud over pensum opfordres studerende til at læse:

- Studiehåndbogen (denne forventes læst inden kursets start, særligt afsnit 2 vedr. formalia, downloades på www.psykologi.aau.dk).
- Eksempel på PBL-projekt (offentliggøres på modulets kursusrum på Moodle sidst i august).

5 ECTS svarer til 135 timers arbejdsindsats, og disse forventes fordelt på følgende måde:

Aktivitet	Timer
6 forelæsninger à 14 timer	14
4 seminargange (5 x 2 timer, 1 x 4 timer)	14
Projektvejledning (6-mands gruppe)	10,5
Læsning og projektarbejde	94,5
Gruppeeksamen	2

NB: lektioner tælles som timer.

Antal forelæsninger: 6 forelæsningsgange

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminartimer: 12

Antal projektvejleder-seminarhold: 6

Deltagere

Studerende på 1. semester (bachelor i psykologi)

Deltagerforudsætninger

Bachelorstuderende ved psykologistudiet

Modulaktiviteter (kursusgange med videre)

Aktivitet	Tidsslot	Titel	Underviser/ Seminarholder
1 Forelæsning	(4 x 45 min.)	Forelæsning: Introduktion til modulet. Om projektrapporten. Metodologiske aspekter af videnskabelig undersøgelse. Projekt-psykologi del 1.	Casper Feilberg
Projektvejleder-seminar 1	(2 x 45 min.)	Seminar: Diskussion af PBL eksempel-projekt (Moodle). Projektarbejdet starter blidt op: Grupper deler de første ideer til projektets problemstillinger, men vægten er på de metodologiske begreber som er centrale for forberedelsen af en empirisk undersøgelse. Refleksioner omkring gruppeprocessen og det at være studerende.	Projektvejlederen
2 Forelæsning	(2 x 45 min.)	Forelæsning: Teorier om Problembaseret læring og problemorienteret projektarbejde (Aalborg modellen): aktuel forskning og diskussioner. Om PBL refleksionsopgaven.	Casper Feilberg
Dannelses-workshop	(to gange 4x45 min.)	Dannelsesworkshop om det at blive psykolog, samt Introduktion til digital akademisk praksis	Casper Feilberg
3 Forelæsning	(2 x 45 min.)	Empiriformer (kvalitativ vs. kvantitativ), teoriens funktion, deltagerobservation som metode, etik, mediemateriale og autoetnografi	Casper Feilberg
Projektvejleder-seminar 2	(2 x 45 min.)	Seminar: Summeøvelse: aktuelle problemstillinger omkring projektarbejde? Feedback på gruppernes udkast til PBL refleksionsopgaven.	Projektvejlederen
4 Forelæsning	(2 x 45 min., efterfulgt af 2x 45 min plenum-seminar)	Forelæsning: Akademisk skrivning, introduktion til samarbejde, kommunikation, konflikthåndtering. Om Procesbeskrivelsen.	Casper Feilberg
5 Forelæsning	(2 x 45 min.)	Forelæsning: Kreativ analytisk skrivning.	Charlotte Wegener
6 Forelæsning	(2 x 45 min.)	Om teori og fortolkning af empiri. Akademisk formidling. Om eksamen. Opsamling.	Casper Feilberg
Projektvejleder-seminar 3	(2 x 45 min.)	Seminar: Diskussion af tekstudkast af PBL gruppernes projekt: refleksioner omkring teori, empiri og analyse.	Projektvejlederen

Projektvejleder-seminar 4	(2 x 45 min.)	Seminar: Diskussion af tekstudkast af PBL gruppernes projekt: refleksioner omkring teori, empiri og analyse. Spørgsmål vedr. eksamen.	Projektvejlederen

Eksamen

En intern kombineret skriftlig og mundtlig prøve i Problembaseret læring, bedømt bestået/ikke bestået. Prøven har form af en samtale mellem den studerende, eksaminator og censor på baggrund af semestrets PBL-projekt. Projektet omhandler en selvvalgt og vejledergodkendt problemstilling inden for semestrets temaramme, med en Procesbeskrivelse og en PBL-refleksionsopgave vedlagt som bilag.

Omfang: Projektrapporten skal være på mindst 4 normalsider og højst 5 normalsider pr. studerende, hvilket ved en 5-personers gruppe giver en projektrapport på mellem 20-25 normalsider. Bilag i form af Procesbeskrivelsen og PBL refleksionsopgaven tæller ikke med i forhold til disse max side-angivelser.

Grundlaget for vurderingen af den enkelte studerendes præstation (bestået/ ikke bestået) ved den mundtlige gruppeeksamen, og kommer bl.a. til udtryk ved:

- Skriftligt grundlag:
  - Det skriftlige PBL-projekt omkring en selvvalgt problemstilling (fælles)
  - Bilag: PBL refleksionsopgaven, som anvender dele af PBL modulets pensum (fælles)
  - Bilag: Procesbeskrivelsen, omhandler gruppeprocessen (fælles)
- Mundtligt grundlag, ved gruppeeksamen:
  - Individuelt 5 min. eksamensoplæg (individuelt)
  - Den enkeltes bidrag til den fælles mundtlige diskussion under eksamen (individuelt)

Afleveringsform og – tidspunkt: Projektet inkl. bilag afleveres i Digital Eksamen. Se dog de altid gældende regler i dokumenterne "Vigtige datoer" og "Formalia vedr. prøver".

Eksamensplan: Der gives besked via Moodle.

Forelæsningsmanchet/Pensum:

Forelæsning 1. Introduktion til modulet. Præsentation af metodologiske aspekter af videnskabelig undersøgelse. Projekt-psykologi del 1.

4 timer v/ Casper Feilberg

Forelæsningen rummer to elementer:

1) Kort introduktion til PBL-modulet, dvs. undervisningsformerne: forelæsningerne, seminarerne, projektførløbet og projektvejledningen, og de tre skriftlige produkter: PBL-projektet og PBL refleksionsopgaven samt Procesbeskrivelsen, og opstart på projektarbejdet

+ Projekt-psykologi del 1 (forventningsafstemning). Processen udgør et lige så vigtigt element som produktet ved PBL-modulet.

2) Præsentation af de metodologiske overvejelser som bidrager til, at en empirisk, kvalitativ undersøgelse kan kaldes videnskabelig og solid. En undersøgelse kan opdeles i en forberedelsesfase, en aktiv empiriindhentningsfase og en afrapporteringsfase. I skal kende alle aspekter ved faserne på forhånd, for at kunne handle og begrunde jeres valg hensigtsmæssig, under jeres undersøgelse og projektførelse. Forelæsningen introducerer til den abduktive forskningsstrategi (jf. Blaikie, 2007), samt til forskningsparadigmet hermeneutisk fænomenologi (Gadamer, Habermas: praktisk erkendelsesinteresse, jf. Feilberg 2014a, Højberg, 2013). Der redegøres for Habermas' tre erkendelsesinteresser, som præciserer en undersøgelses formål. Endelig beskrives forskningsdesignets struktur og funktion, nemlig at sikre indhentningen af relevant empirisk materiale i lyset af undersøgelsens problemformulering/forskningsspørgsmål (se Blaikie, 2009). Læs desuden eksempel PBL-projektet, da det giver indblik i, hvordan de forskellige tekster og forelæsninger kan bidrage til jeres projekt og jeres undersøgelse.

Forelæsningens pensum (pædagogisk rækkefølge):

- Blaikie, N. (2007). *Approaches to social inquiry*, 2. ed. (Afsnit om abduktion fra kapitel 3: Advancing knowledge using four research strategies, pp. 88-99), Polity. [10 sider]
[Dette uddrag beskriver 'The abductive research strategy', med vægt på bl.a. Weber og Giddens. Den udgør en af de to anbefalede forskningstrategier ved PBL-projektet]
- Blaikie, N. (2009). *Designing Social Research. The logic of anticipation*. [Introduction + Kap. 1, pp. 1-11, 12-26+33-34]. Polity [27 sider]
[Denne tekst beskriver grundlæggende begreber, som er hjælpsomme når man skal undersøge en problemstilling via empiri på et videnskabeligt grundlag, ligesom I skal gøre i jeres PBL-projekt. Man skelner mellem forberedelsesfase, aktiv empiriindhentningsfasen og afrapporteringsfasen. Se bare bort fra afsnittet om Research Proposals i kapitel 1.]
- Holgaard, J. E., Ryberg, T., Stegeager, N., Stentoft, D. & Thomassen, A. O. (2020). *PBL - Problembaseret læring og projektarbejde ved de videregående uddannelser*. 2. udgave. Samfundslitteratur. [Kapitel 1: Hvad er Problembaseret læring?, kapitel 2: Om problemer og problemformuleringer. Om projektets rammer og indre struktur (hovedafsnit), samt ikke mindst problemformulerings funktion. samt Kapitel 4: Forventningsafstemning].
- Højberg, H. (2013). Hermeneutik: Forståelse og fortolkning i samfundsvidenskaberne. I L. Fuglsang, P. B. Olsen, & K. Rasborg (Red.), *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne: på tværs af fagkulturer og paradigmer* (3. udg., s. 289–324). Frederiksberg: Samfundslitteratur. [33 sider]
[Hermeneutik findes i en epistemologisk tradition (Weber) og en ontologisk og fænomenologisk tradition (Gadamer, Ricoeur). Der vil være fokus på sidstnævnte mht. at forstå træk ved humanvidenskabelig forskning og undersøgelse. Den hermeneutiske cirkel og begrebet og forståelsesproces og forforståelse, udgør en af de to anbefalede forskningstrategier ved PBL-projektet].
- Feilberg, C. (2014a). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*. Kapitel: Om erkendelsesinteresser, pp. 130f, 136f, 144-159. Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [19 sider]
[Hvordan kan man forstå videnskabelighed inden for psykologien? Frem for at differentiere videnskab ud fra enten metoden eller forskningsgenstanden, foreslår Habermas at skelne mellem forskellige erkendelsesinteresser. En erkendelsesinteresse er en kombination af et forskningsformål og bestemte metoder,

som forskeren går ud fra, når han skaber forskning. Habermas skelner mellem en teknisk, en praktisk og en frigørende erkendelsesinteresse, og de er karakteristisk for en hhv. naturvidenskabelig, humanvidenskabelig og samfundsvidenskabelig undersøgelse af et fænomen. Hver har de forskellige forskningsformål, metodiske principper og resultater.]

- Pedersen, M.; Klitmøller, J. & Nielsen, K. (2012): En rehabilitering af deltagerobservationer i psykologien. I: Pedersen, M.; Klitmøller, J. & Nielsen, K (red). *Deltagerobservation. En metode til undersøgelse af psykologiske fænomener*. København: Hans Reitzels Forlag. [16 sider]
[Om observation. Bemærk distinktionen mellem observation som teknik, og observation som design (deltagerobservation). Artiklen beskriver også designovervejelser mht. planlægning og gennemførelse af deltagerobservation.]

2. forelæsning: Indføring i problembaseret læring, aktuel forskning og diskussioner.

2 timer v/ Casper Feilberg

Hvad kan man forstå ved problembaseret læring? Der er i forskningslitteraturen stor uenighed om, hvad man skal forstå ved begrebet problembaseret læring, stillet over for Aalborg Universitets (og RUCs) tradition med problemorienteret projektarbejde. Fænomenets historie undersøges, og de forskellige teoretiske udlægninger af problembaseret læring skitseres. I tråd med ånden i problembaseret læring afsluttes forelæsningen med en skitsering af PBL refleksionsopgaven – de studerendes mulighed for at diskutere og tage personligt stilling til problembaseret læring i lyset af pensums forskellige teoretiske perspektiver (gruppetopgave).

Forelæsningens pensum (pædagogisk rækkefølge):

- Holgaard, J. E., Ryberg, T., Stegeager, N., Stentoft, D. & Thomassen, A. O. (2020). *PBL - Problembaseret læring og projektarbejde ved de videregående uddannelser*. 2. udgave. Samfundslitteratur. [Kapitel 1 og kapitel 8 og Indledningen. Disse afsnit introducerer til problembaseret læring som princip, som konkret praksis, og endelig som en måde at understøtte studerendes tilegnelse af relevante arbejdsmarkedskompetencer]
- Kolmos, A., & de Graaff, E. (2014). Problem-Based and Project-Based Learning in Engineering Education: Merging Models. In A. Johri, & B. M. Olds (Eds.), *Cambridge Handbook of Engineering Education Research* (pp. 141-161). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9781139013451.012> [20 sider] [Problembaseret læring forstået ud fra et ingeniøruddannelses-perspektiv. Men er denne udlægning helt dækkende for et psykologistudie?]
- Andersen, A. S. & Kjeldsen, T. H. (2015). Theoretical Foundations of PPL at Roskilde University. In: A. S. Andersen & S. B. Heilesen (eds.) *The Roskilde Model: Problem-Oriented Learning and Project Work*, pp. 3-16. Springer. [14 sider]
<https://goo.gl/LTniIZ>
[Forfatterne leverer en kritik af PBL (Kolmos/AAU) og argumenterer for at forstå projektarbejdet som rummende særlige frigørende og kritiske muligheder, til fremme af de studerendes kritiske selvstændighed. Kapitlet er skrevet af forskere fra Roskilde Universitet og omhandler projektarbejdsform på RUC].
- Feilberg, C. (2017). Skulte Kræfter og Processer i Vejledningsrummet: Dannelseperspektiver på Projektarbejde og Projektvejlederrollen ved Universiteterne. *Psyke & Logos*, 38(2), 134-158. [22 sider]

<https://tidsskrift.dk/psyke/article/view/104013/152957>

[Projektarbejdet defineres og diskuteres i lyset af de historiske rødder, og det potentiale som projektarbejdet rummer for psykologistuderende.]

- Feilberg, C. (2014c). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*, Kapitel: Eksistens i spil (eksistentielt drama) og det eksemplariske princip (Negt), pp. 111-129. Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [19 sider] *[Med begrebet om eksistens i spil, samt det eksemplariske princip, præsenteres en psykologisk måde at begribe projektarbejdets muligheder og udfordringer som dannelsesprincip.]*
- Servant-Miklos, V. (2020). Problem-oriented Project Work and Problem-based Learning: "Mind the Gap!" *The Interdisciplinary Journal of Problem-Based Learning*, 14(1). <https://doi.org/10.14434/ijpbl.v14i1.28596>. [14 sider] <https://eric.ed.gov/?id=EJ1257971> [I denne artikel argumenterer Servant-Miklos for at betegnelsen Problembaseret læring oprindeligt angik en praksis-og case baseret læringsform, som intet havde at gøre med det problemorienterede projektarbejde, som opstod på Aalborg Universitet og Roskilde Universitet. Forskellen på PBL og problemorienteret projektarbejde beskrives bl.a. ved at sidstnævnte gør plads til at de studerende udøver fagkritik]

Seminar A: Dannelsesworkshop samt Digital akademisk dannelse

4 timer v/ Casper Feilberg

Workshoppen danner rammen for to seminaraktiviteter:

a) Dannelsesworkshop

På baggrund af oplæg samt to dannelsesfortællinger om to studerendes udfordringer på psykologistudiet, skal de studerende i mindre grupper diskutere professionsfaglige idealer, akademiske værdier og egne fremtidsdrømme, som en måde at bygge bro mellem det nye akademiske liv som studerende og det fremtidige professionsarbejde som psykolog.

Litteratur: Feilberg (2017), samt to dannelsesfortællinger (Anna og Sanne) der udleveres via Moodle inden seminaret (Feilberg, unpub).

b) Digital akademisk praksis

Forelæsningen introducerer til Digitale referencesystemer, Dokumentdeling og samarbejde (Google doc/MS Office 365), Digital akademisk litteratursøgning (Primo, databaser samt Google Scholar). Forelæsningen giver ikke en brugergennemgang af redskaberne, men giver en præsentation af mulighederne og problemstillingerne, og henviser til praktiske vejledninger (selvstudie).

Dannelsesworkshoppens pensum:

- Feilberg, C. (2017). Skjulte Kræfter og Processer i Vejledningsrummet: Dannelsesperspektiver på Projektarbejde og Projektvejlederrollen ved Universiteterne. *Psyke & Logos*, 38(2), 134-158 [22 sider] *[Artiklen redegør for dannelsesbegrebet, for den dannede faglige habitus, og for psykologens praktiske udbytte af projektarbejdsformen]*
- Feilberg, C. (unpub.). Dannelsesfortællingerne om Anna og Sanne. Udviklet på baggrund af ph.d. afhandlingen *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende* (2014). Udleveres til studerende via Moodle i forbindelse med Dannelsesworkshop for 1. semester, psykologi, Aalborg Universitet, september, 2018. [8 sider]

- Holgaard, J. E., Ryberg, T., Stegeager, N., Stentoft, D. & Thomassen, A. O. (2020). *PBL - Problembaseret læring og projektarbejde ved de videregående uddannelser*. 2. udgave. Samfundslitteratur.
[Kapitel 6: projektarbejde og IT værktøjer]

Supplerende litteratur:

- Heilesen, S., & Davidsen, S. (2016). Projektarbejde og akademisk IT-skoling. *Tidsskriftet Læring Og Medier (LOM)*, 9(15). <https://doi.org/10.7146/lom.v9i15.23106>

3. forelæsning: Empiriformer (kvalitativ vs. kvantitativ), teoriens funktion, deltagerobservation som metode, etik, mediemateriale og autoetnografi 2 timer v/ Casper Feilberg

Denne forelæsning vil fokusere på empiriformer, teoriens funktion, deltagerobservation som metode samt de nødvendige etiske overvejelser i forbindelse med deltagerobservation. Autoetnografi og brug af mediemateriale som kvalitativ empiri berøres kort.

Forelæsningsens pensum (pædagogisk rækkefølge):

- Bauer, M. W., Gaskell, G. & Allum, N. C. (2000). Quality, Quantity and Knowledge Interests: Avoiding Confusions. In Martin W. Bauer, & G. Gaskell (Eds.), *Qualitative Researching with Text, Image and Sound*. (pp. 4-17). London, England: SAGE Publications Ltd. [14 sider] <https://goo.gl/oWUJ8>
[Forfatterne fremhæver en række metodologiske dimensioner, som forskeren må reflektere over som led i den videnskabelige undersøgelse. Forskningsdesign, empiriske metode og analysemetode og endelig erkendelsesinteresse. Forfatterne diskuterer også forskellene mellem kvalitative og kvantitative undersøgelser mht. undersøgelsesdesign, data-typer mv., og de reflekterer generelt over det at skabe forskning via empiriske undersøgelser; kan fortolkning undgås ved fx statistisk analyser, og hvordan forholder man sig kritisk som forsker?]
- O'Reilly, K. (2009). *Key concepts in ethnography*. Participant Observation (pp. 150-156). Los Angeles: SAGE. [7 sider]. <https://goo.gl/G6rNDn>
[Om etnografisk deltager observation, med fokus på den deltagende observatør. Et uddrag.]
- Gobo, G. (2008). *Doing ethnography*. Kap. 10: What to observe: social structures, talks and contexts (pp. 162-173). : SAGE Publications Ltd [11 sider] <https://goo.gl/NqhRKE>
[Dette artikel-uddrag om etnografisk observation skitserer de tre områder som alle hører til (deltager)observation: de sociale vaner og praksisser (sociale strukturer), aktørernes italesættelser og forståelser, og de (fysiske) kontekster. Kapitlet illustrerer også forståelsens og teoriens rolle ved observation med eksempler. Selvom artiklen ikke nævner det, er en problemformulering (en undren) væsentlig for en observationsundersøgelse.]
- Brinkmann, S. (2012a). *Kvalitativ udforskning af hverdagslivet*. kap. 3: Etiske aspekter ved arbejdet med hverdagslivsmateriale (pp. 80-94). Viborg: Hans Reitzels Forlag [14 sider]
[Om de nødvendige etiske overvejelser ved kvalitativ forskning, som fx deltagerobservation.]
- Brinkmann, S. (2012b). *Kvalitativ udforskning af hverdagslivet*. kap. 6: Mediemateriale (kap. 6, pp. 159-184). Viborg: Hans Reitzels Forlag [24 sider]

[I denne artikel beskrives det hvordan udvalgte medieklip og online materiale kan anvendes i en videnskabelig, kvalitativ undersøgelse (jf. side 183).]

- Baarts, C. (2020). Autoetnografi (kap. 8). I S Brinkmann & L Tanggaard (red.), *Kvalitative Metoder. En grundbog.* (s. 203-215). København, Hans Reitzel. (12 s.). *[Om forskellige opfattelser af autoetnografi, som PBL gruppen kan inspireres af til at udvikle empiri om deres problemstilling]*

4. forelæsning: Akademisk skrivning, introduktion til samarbejde, kommunikation, konflikthåndtering. Om Procesbeskrivelsen

2 timer, efterfulgt af 2 timer plenum-seminar v/ Casper Feilberg

Forelæsningen og plenumseminaret dækker både forhold omkring akademisk skrivning, samt processer ved projektarbejdet.

Formalia. Der introduceres akademisk skrivning, formalia ved akademisk skrivning (APA, løbende kildeangivelse, referenceliste, kildetyper), projektstruktur, argumentation, samt information om plagiat.

Proces. Casebeskrivelsen om Agnete (Feilberg, 2014b) giver indblik i oplevelser forbundet med at skrive projekt på universitetet såsom undren, uoverskuelige udfordringer, gruppedynamikker og konflikter. Viden om gruppedynamikker, roller, gruppetyper, konflikthåndtering, feedback, samt vigtigheden af forventningsafstemning og løbende 'vejmeldinger'. Om Procesbeskrivelsen og dens funktion.

Forelæsningens pensum (pædagogisk rækkefølge):

- Dickson, A. (2002). *Og jeg mener hva' jeg si'r. (Kap. 1: Hvor og hvornår skal du være assertiv?)*, pp. 11-18. København: Hans Reitzels Forlag. [7 sider]
[Fokuser på de fire typer adfærd og reaktioner, som er måder man kan reagere på i en vanskelig situation]
- Feilberg, C. (2017). Skjulte Kræfter og Processer i Vejledningsrummet: Dannelseperspektiver på Projektarbejde og Projektvejlederrollen ved Universiteterne. *Psyke & Logos*, 38(2), 134-158 [22 sider]
[Fokuser på afsnit "2. Teoretiske perspektiver på vejlederens [og den studerendes] undrende indstilling", samt afsnit "4. Skitsering af potentielle kræfter og processer i spil i vejledningsrummet". Artiklen beskriver hvordan vejlederen kan støtte de studerende i deres arbejdsproces; den kan samtidig læses af studerende i forhold til at lære processerne at kende (individuel, gruppe-niveau samt vejleder-gruppe konstellationen). Hvilke ubevidste grundantagelser bidrager du til i din projektgruppe?]
- Feilberg, C. (2014b). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*, Kapitel: Casestudie af Agnete og hendes projekt- og gruppearbejde på psykologistudiet, pp. 471-483. Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [8 sider]
[Casen om Agnete beskriver de udfordringer som projektgruppen kan møde og skal løse sammen. Casen om Andrea beskriver hvordan projektarbejdet kan udfordre den studerende personligt].
- Holgaard, J. E., Ryberg, T., Stegeager, N., Stentoft, D. & Thomassen, A. O. (2020). *PBL - Problembaseret læring og projektarbejde ved de videregående uddannelser.* 2. udgave. Samfundslitteratur.
[Kapitel 3, 5, 7 dækker viden om de centrale elementer som er en del af (initieringen af) projektarbejde: planlægning/tidsstyring, forventningsafstemning, samarbejdsudfordringer og deres håndtering].

- Studiehåndbogen for psykologistudiet: se afsnit 1 (om forelæsning, seminarer, vejledning mv.) samt afsnit 2 (formalia). Download den på studiets hjemmeside www.psykologi.aau.dk.

5. forelæsning: Kreativ analytisk skrivning

2 timer v/ Charlotte Wegener

At skrive akademisk er mere end en samling teknikker, det er et håndværk og sågar 'a way of life'. I denne forelæsning introduceres der til akademisk skrivning. Da deltagerne undervejs laver skriveøvelser omkring emnet PBL som læringsform, skal studerende medbringe en computer eller papir/blyant at skrive på/med.

Forelæsningens pensum (pædagogisk rækkefølge):

- Wegener, C. 2016. *Skriv med glæde. En guide til akademisk skrivning*. København: Samfundslitteratur. (Introduktion samt kapitel 1, 2, 3 pp. 9-55). [35 sider]

6. forelæsning: Om teori og fortolkning af empiri. Akademisk formidling. Om eksamen. Opsamling.

2 timer v/ Casper Feilberg

Forelæsningen diskuterer forskellige opfattelser af teori, data og empiri; forskellige tilgange til analyse af empirisk materiale; akademisk formidling via projektrapport (struktur, afsnit mv.). Robins et al. (1991), Dogs and their people, er et eksempel på en empirisk undersøgelse via deltagerobservation. Endelig informeres om eksamen.

Forelæsningens pensum:

- Køppe, S. (2008). EN MODERAT EKLEKTICISME. *Psyke & Logos*, 29(1), 21, 15-35. <https://tidsskrift.dk/psyke/article/view/8426> [20 sider]
[Teksten beskriver forskellen på kvalitativ empiri og kvalitativ empiri, samt diskuterer teoriens funktion. Moderat eklekticisme beskrives som en reflekteret brug af forskellige teorier i samme undersøgelse med øje for de forskellige funktioner, som teorierne har i undersøgelsen.]

Supplerende litteratur

- Robins, D.; Sanders, C., & Cahill, S. (1991). Dogs And Their People : Pet-Facilitated Interaction in a Public Setting. *Journal of Contemporary Ethnography*, Vol. 20, Nr. 1, 3-25 [22 sider] <https://goo.gl/5pHa7s> [En artikel som fungerer som eksempel på en empirisk undersøgelse af en problemstilling, hvor de empiriske observationer fortolkes via teori].

Samlet pensumliste for PBL modulet:

Grundbøger skal studerende selv købe (køb og læs i god tid før studiestart, køb fx hos FACTUM Books som del af en bogpakke):

- Holgaard, J. E., Ryberg, T., Stegeager, N., Stentoft, D. & Thomassen, A. O. (2020). *PBL - Problembaseret læring og projektarbejde ved de videregående uddannelser*. 2. udgave. Samfundslitteratur. [157 sider]
- Wegener, C. 2016. *Skriv med glæde. En guide til akademisk skrivning*. København: Samfundslitteratur. Samfundslitteratur. (Introduktion samt kapitel 1, 2, 3 pp. 9-55). [35 sider].

Kompendietekster (disse tekster kan downloades via link eller som PDF-fil fra mappe i PBL modulets kursusrum på Moodle)

- Andersen, A. S. & Kjeldsen, T. H. (2015). Theoretical Foundations of PPL at Roskilde University. In: A. S. Andersen & S. B. Heilesen (eds.) *The Roskilde Model: Problem-Oriented Learning and Project Work*, pp. 3-16. Springer. [14 sider]
<https://goo.gl/LTniLZ>
- Baarts, C. (2020). Autoetnografi (kap. 8). I: S. Brinkmann & L. Tanggaard (red.), *Kvalitative Metoder. En grundbog*. (s. 203-215). København, Hans Reitzel. [12 sider].
- Bauer, M. W., Gaskell, G. & Allum, N. C. (2000). Quality, Quantity and Knowledge Interests: Avoiding Confusions. In Martin W. Bauer, & G. Gaskell (Eds.), *Qualitative Researching with Text, Image and Sound*. (pp. 4-17). London, England: SAGE Publications Ltd. [14 sider] <https://goo.gl/oWUkJ8>
- Blaikie, N. (2007). *Approaches to social inquiry*, 2. ed. Afsnit om abduktion fra kapitel 3: Advancing knowledge using four research strategies, pp. 88-99, Polity. [10 sider] [Dette uddrag beskriver den 'The abductive research strategy', med vægt på bl.a. Weber og Giddens]
- Blaikie, N. (2009). *Designing Social Research. The logic of anticipation*. [Introduction + Kap. 1, pp. 1-11, 12-26+33-34]. Polity [27 sider]
- Brinkmann, S. (2012a). *Kvalitativ udforskning af hverdagslivet*. kap. 3: Ethiske aspekter ved arbejdet med hverdagslivsmateriale (pp. 80-94). Viborg: Hans Reitzels Forlag [14 sider]
- Brinkmann, S. (2012b). *Kvalitativ udforskning af hverdagslivet*. kap. 6: Mediemateriale (pp. 159-184). Viborg: Hans Reitzels Forlag [22 sider]
- Dickson, A. (2002). *Og jeg mener hva' jeg si'r. (Kap. 1: Hvor og hvornår skal du være assertiv?)*, pp. 11-18. København: Hans Reitzels Forlag. [7 sider]
- Feilberg, C. (2014a). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*. Kapitel: Om erkendelsesinteresser, pp. 130f, 136f, 144-159. Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [19 sider]
- Feilberg, C. (2014b). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*, Kapitel: Casestudie af Agnete og hendes projekt- og gruppearbejde på psykologistudiet, pp. 471-483. Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [8 sider]
- Feilberg, C. (2014c). *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende*, Kapitel: Eksistens i spil (eksistentielt drama) og det eksemplariske princip (Negt), pp. 111-129. Academic Books. Publiceret på www.livsverden.dk/feilberg. [19 sider]

- Feilberg, C. (2017). Skjulte Kræfter og Processer i Vejledningsrummet: Dannelsesperspektiver på Projektarbejde og Projektvejlederrollen ved Universiteterne. *Psyke & Logos*, 38(2), 134-158 [22 sider] <https://tidsskrift.dk/psyke/article/view/104013/152957>
- Feilberg, C. (unpub.). Dannelsesfortællingerne om Anna og Sanne. Udviklet på baggrund af ph.d. afhandlingen *Dannelsen af en psykologisk og videnskabelig habitus hos psykologistuderende* (2014). Udleveres til studerende via Moodle i forbindelse med Dannelsesworkshop for 1. semester, psykologi, Aalborg Universitet, september, 2018. [8 sider]
- Gobo, G. (2008). *Doing ethnography*. Kap. 10: What to observe: social structures, talks and contexts. (pp. 162-173). SAGE Publications Ltd [11 sider] <https://goo.gl/NqhRKE>
- Kolmos, A., & de Graaff, E. (2014). Problem-Based and Project-Based Learning in Engineering Education: Merging Models. In A. Johri, & B. M. Olds (Eds.), *Cambridge Handbook of Engineering Education Research* (pp. 141-161). Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9781139013451.012> [20 sider]
- Højberg, H. (2013). Hermeneutik: Forståelse og fortolkning i samfundsvidenskaberne. I L. Fuglsang, P. B. Olsen, & K. Rasborg (Red.), *Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne: på tværs af fagkulturer og paradigmer* (3. udg., s. 289–324). Frederiksberg: Samfundslitteratur. [32 sider]
- Køppe, S. (2008). En Moderat Eklekticisme. *Psyke & Logos*, 29(1), 21, 15-35. <https://tidsskrift.dk/psyke/article/view/8426> [20 sider]
- O'Reilly, K. (2009). *Key concepts in ethnography*. Participant Observation (pp. 150- 156). Los Angeles: SAGE. [7 sider]. <https://goo.gl/G6rNDn>
- Pedersen, M.; Klitmøller, J. & Nielsen, K. (2012): En rehabilitering af deltagerobservationer i psykologien. I: Pedersen, M.; Klitmøller, J. & Nielsen, K (red.). *Deltagerobservation. En metode til undersøgelse af psykologiske fænomener*. København: Hans Reitzels Forlag. [16 sider]
- Servant-Miklos, V. (2020). Problem-oriented Project Work and Problem-based Learning: "Mind the Gap!" *The Interdisciplinary Journal of Problem-Based Learning*, 14(1). <https://doi.org/10.14434/ijpbl.v14i1.28596>. [14 sider] <https://eric.ed.gov/?id=EJ1257971>

* Dannelsesfortællingerne udleveres via Moodle i september.

I alt 509 sider

Supplerende litteratur

- Heilesen, S., & Davidsen, S. (2016). Projektarbejde og akademisk IT-skoling. *Tidsskriftet Læring Og Medier (LOM)*, 9(15). <https://doi.org/10.7146/lom.v9i15.23106>
- Robins, D.; Sanders, C., & Cahill, S. (1991). Dogs And Their People: Pet-Facilitated Interaction in a Public Setting. *Journal of Contemporary Ethnography*, Vol. 20, Nr. 1, 3-25 [22 sider] <https://goo.gl/5pHa7s>